

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Ε

22 ΙΟΥΛΙΟΥ 1927

ΔΡΙΘ 31-32

Η ΜΗΤΗΡ ΠΑΣΩΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Υπό τὸν τίτλον τοῦτον ἐν τῷ ἀμερικανικῷ περιοδικῷ «Forum» ἐδημοσιεύθη πρό τινας τὸ κατωτέρω λίαν ἐνδιαφέρον περι Ὁρθοδοξίας ἄρθρον τοῦ ἀμερικανοῦ *P. Κάουφμαν*, συγγραφέας τοῦ οὐχὶ πρὸ πολλοῦ δημοσιευθέντος μυθιστορήματος *Blood of Kings* («Αἷμα τῶν βασιλέων»). Ὁ *Roginald Kauffmann*, ἀμερικανὸς τὸ γένος ἐκ Κολουμβίας τῆς Πενσυλβανίας καταγόμενος, μετὰ τὴν ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ *Harvard* ἀποφοίτησίν του εἰργάσθη ὡς δημοσιογράφος, διηύθυνε δὲ τὴν μεγίστης διαδόσεως ἐβδομαδιαίαν «*The Saturday Evening Post*» καὶ τὰ περιοδικὰ «*The North Amerikan*» καὶ «*Hamptons Magazine*».

Ὁ *Kauffmann* εἶνε ὀρθόδοξος τὸ θρησκευμα, παρακληθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ περιοδικοῦ «*Forum*» νὰ γράψῃ ἐν αὐτῷ τὸ πρῶτον ἐκ τῆς σειρᾶς τῶν θρησκευτικῶν ἀρθρῶν τὰ ὅποια ἢ τοῦ ἐν λόγῳ περιοδικοῦ διεύθυνσις ἀπεφάσισε νὰ ἀφιερῶσιν εἰς τὸ θρησκευτικὸν ζήτημα, συντάξε τὸ παρὸν ὡς ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐρώτημα «*Διατί εἰμαι ὀρθόδοξος*» ὅπερ τὸ «*Forum*» ἐχαράκτικισεν ἐν ὑποτίτλῳ ὡς «*Νέαν πρόκλησιν πρὸς τὴν Ρώμην*».

Ἡ ἐν τῷ περιοδικῷ προσύνοψις τοῦ ἀρθρου ἔχει ὡς ἐξῆς : «*Ἡμεῖς εἴμεθα ἡ μοναδικὴ Ἀληθὴς Ἐκκλησία. Εἴμεθα ἀνέκαθεν καὶ ἀπ' ἀρχῆς φουνδαμενταλισταὶ (συντηρητικοί). Πρὶν ἢ ἡ Ρώμη ἐμφανισθῇ, ἡμεῖς ὑπῆρχομεν. Πρὶν ἢ γεννηθῇ ὁ *Μαρτίνος Λούθηρος*, ἡμεῖς ἐπετιθέμεθα κατὰ τῆς Ρώμης. Ἐκτεινόμεθα ἀπὸ τοῦ *Τόκιο* μέχρι τῶν Ἀθηνῶν, ἡ ἀλύσος δὲ τῶν νέων μας (ἐν Ἀμερικῇ) ναὸν εἶνε συνεχῆς ἀπὸ τῆς Νέας Ὑόρκης μέχρι τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου. Ὅταν θὰ ἐπιστῇ ὁ καιρὸς, εὐχαρίστας θὰ δεχθῶμεν εἰς τὰς τάξεις μας καὶ τοὺς ρωμαιοκατολικούς καὶ τοὺς προτεστάντας. Διότι ὅταν τὸ Βατικανὸν μεταβληθῇ ἤδη εἰς κόνιν, ἡμεῖς θὰ ἀκμάζωμεν ὅταν ὁ *Μαρτίνος Λούθηρος* καὶ ὁ *Σέδερχμπλουμ* τῆς Οὐψάλης θὰ λησμονηθῶσιν, ἡμεῖς θὰ ἐξακολουθῶμεν νὰ τηρῶμεν τὸν ἀποστολικὸν Χριστιανισμόν. Ἡμεῖς εἴμεθα ἡ Οἰκουμενικὴ Ἐκκλησία. Σήμερον ἡ δύναμις ἡμῶν ἀνέρχεται εἰς ἑκατὸν καὶ ὀγδοήκοντα ἑκατομμύρια. Δυνάμεθα νὰ ἀναμένωμεν ἡσυχου. Διότι γνωρίζομεν, ὅτι ἡμεῖς θὰ εἴμεθα οἱ νικηταί».*

«*Ἡ Ἁγία Ὁρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία, ἡ συνήθως καλουμένη Ἀνατολικὴ Ὁρθόδοξος, ὡς ἐμφανισθεῖσα ἐν τῷ κόσμῳ κατὰ τὸν οὐχὶ προσήκοντα χρόνον, παρουσιάζεται εἰς τὴν κοινωνίαν ὡς πρόβλημα. Ἀποτελοῦσα ὄργανισμὸν ἐξ 180 ἑκατομμυρίων μελῶν κατεσπαράχεν εἰς πάντα τὰ μέρη τοῦ*

κόσμου, πολὺ ὀλιγώτερον εἶνε γνωστὴ εἰς τοὺς λαϊκοὺς τῶν νεωτέρων θρησκευτικῶν ἀποχρώσεων, πολὺ δὲ περισσώτερον ἐκτιμᾶται ὑπὸ τοῦ ἐπαίοντος κλήρου. Ὁρθόδοξός τις ἠθέλησε νὰ ἐγγραφῇ εἰς μασονικὴν τινα στοά».

— *Εἶσθε προτεστάντης; ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ πρόεδρος τῆς ἀνακριτικῆς ἐπιτροπῆς.*

— «*Ὁχι.*

— *Εἶσαι μήπως Ἑβραῖος;*

— «*Ὁχι.*

— *Περίεργον! Τότε λοιπὸν θὰ εἶσαι παπιστής.*

Ἐπίσκοπός τις τῆς Ἐπισκοπικῆς Ἐκκλησίας προέτεινεν εἰς διαζευχθέντα καὶ μόλις νυμφευθέντα σύζυγον τὸ χρίσμα, ἀλλὰ ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ μὴ τὸ εἶπῃ εἰς κανένα».

— *Ἀλλὰ σεῖς θὰ παρεῖχετε τὴν θείαν Κοινωνίαν εἰς ὀρθόδοξον; ἢ ὄχι; ἠρώτησε διαπορῶν ὁ ὑποψήφιος.*

— *Βεβαίως, ἀπήντησεν ὁ ἐπίσκοπος. Τὸ αὐτὸ θὰ ἔκαμνε καὶ ἡ Ρώμη in extremis.*

— *Καὶ ὅμως οἱ ὀρθόδοξοι ἐπιτρέπουν δύο διαζύγια καὶ τρεῖς γάμους!*

Ἡ ἀμάθεια τοῦ σεβασμιωτάτου ἐπισκόπου τούτου ἢ οὐ συνήθης δι' ἐπίσκοπον. Ἡμᾶς, τοὺς ὀρθόδοξους, ἐν γένει, καλῶς διαφημίζον τοιοῦτου εἶδους κληρικοὶ φίλοι. Ὅπως οἱ προγενέστεροι λοιθρανοὶ καὶ οἱ ἀνώμοτοι» κατόπιν μᾶς προσεκάλουν εἰς ἔνωσιν, καὶ ὅπως τὸ «ἀκλόνητον» Βατικανὸν οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ προτείνῃ εἰς ἡμᾶς ὑποχωρήσεις, οὕτω σήμερον οἱ ἐπισκοπιανοί, οἱ τε ἄγγλοι καὶ οἱ ἀμερικανοί, οἱ παλαιοκαθολικοὶ κλ., σχεδὸν μέχρι συναγωνισμοῦ «ἔρωτοτροποῦσι» μεθ' ἡμῶν, ἐκζητοῦντες τὴν ἡμετέραν πρὸς αὐτοὺς προσοχήν. Ἀναγνώσατε οἰοδηποτε κατολικὸν βιβλίον περι Ὁρθοδοξίας : «*ἡ ὀρθοδοξία-λέγει-εἶνε ἡ καλλιτέρα θρησκεία μετὰ τὴν ἰδικήν μας*». Ἀναγνώσατε καὶ οἰοδηποτε βιβλίον προτεσταντικόν : «*μετὰ τὴν ἰδικήν μας θρησκείαν ἡ ὀρθοδοξία εἶνε ἡ καλλιτέρα*». Ἀνοίξατε τὰς «*Συνομιλίαις τῆς Malines*» ἀκούσατε τὸν διάσημον λουθηρανὸν, τὸν «*Προτεστάντην Πάπαν*», τὸν πρωθιεράρχην τῆς Σουηδίας ἀρχιεπίσκοπον *Σέδερχμπλουμ* κηρύττοντα ἐν τῷ ναῷ Οὐψάλης ἡ προσέξατε πῶς ὁ νῦν Πάπας Ρώμης προσαγορεύει ὡς «*ἀδελφὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ*» τὸν ὀρθόδοξον Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας. Πάντες οὗτοι, ὅσους ποιοῦνται μνησίαν τῆς Ὁρθοδοξίας, «*καινὸν ὕμνον ψάλλουσι τῷ Θεῷ*».

Ὁ τίτλος τοῦ ἀρθρου τούτου εἶναι εὐλημένος ἐξ ὕμνου πρὸς τὴν πίστιν μας, ὅστις ἐγράφη ὑπὸ ἄγγλου

κληρικού και εξεδόθη μετά εὐφήμου προλόγου ἐπι-
σκόπου. Ὁ σεβασμιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Καντερ-
βουρίας ἐκφράζει τὸν ἐνθουσιασμόν του ἐπὶ τῷ ὅτι
ἡ ἐκκλησιαστικὴ αὐτοῦ γενεαλογία ἔχει τὴν προέ-
λευσιν ἐκ τῆς Ἀνατολῆς μᾶλλον ἢ ἐκ τῆς Λύσεως.
Ὁ Ἐπίσκοπος Λονδίου, ἐξ Ἰσου σχεδὸν δημοφιλῆς
ξένος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ὅσον καὶ ἡ ὀρθό-
δοξος βίσιλσσα τῆς Ρουμανίας, εἶνε πρόεδρος Ἐται-
ρείας ἐπιζητούσης ἐκκλησιαστικὴν εἰωσιν μεθ' ἡμῶν
μεταξὺ δὲ τῶν ἀμερικανῶν ἐπισκοπιανῶν διεξάγεται
ὀργανωμένη καὶ ἐπισήμως καθιερωμένη ἐργασία
πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν, τοῦτο δὲ οὐχὶ μεταξὺ μόνων
τῶν ἀνατολιστῶν (ὀπαδῶν τοῦ τυπικοῦ τῆς ἐξωτερικῆς
λατρείας). Ἐν τῇ πραγματικότητι ἡ δημοτικότης
ἡμῶν εἶνε τόσον εὐρεία, ὥστε ὁ διάβολος νὰ ὑπο-
βάλλῃ τὴν ὑπερηφάνειάν μας εἰς μεγάλην δοκιμασίαν.
Μόνον τὸ ἰδιάζον τῇ ὀρθοδοξίᾳ αἰσθημα προφιλᾶται
ἡμᾶς ἀπὸ τῆς πτώσεως ὡς πρὸς τοῦτο, ὅταν οἱ
μὴ πεπεισμένοι ἐπὶ τὸ κύρος τῶν ἑαυτῶν χειροτονιῶν
ἐπισκοπιανοὶ ἱερεῖς, εἴτε οἱ ἐκζητοῦντες πραγματικω-
τέραν τῆς ἑαυτῶν ποιμαντορικὴν ἀποστολὴν λουθη-
ρανοὶ πᾶστρος ἐκλιπαροῦσι παρ' ἡμῶν μυστικὰς χει-
ροτονίας ἵνα οὕτως ἐπισχυμῶν, ἀποδυθῶσι κατοῦν
εἰς εὐουτέραν παρ' ἑαυτοῖς ἐργασίαν.

Ὅταν ὁ ἐπισκοπιανὸς ἐπίσκοπος Λάρλιγκτων
ἔλαβε τὴν ἡμετέραν ἐγκύκλιον ἐπιστολὴν περὶ βοη-
θείας ἐκ μέρους τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας ἐν
Γενεύῃ, ἀπήντησεν ὡς ταχέως θὰ δυνηθῇ νὰ πα-
ρευρεθῇ αὐτοπροσώπως, ἐν τῇ πόλει ταύτῃ καὶ, «ἐὰν
θέλωμεν νὰ τελέσῃ λειτουργίαν ἐν τῷ ὀρθοδόξῳ ὡφ.
καὶ νὰ φανῇ εἰς ἡμᾶς ὡφελίμος...ὄλιγκως». Φρονῶ ὅτι
ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ οὐδεμίαν σιμωνίαν εἶχεν ὑπ'
ἔμφιν ἀπάντησιν ὅμως δὲν ἔλαβε. Μετ' εὐχαριστή-
σεως εἶ μετρίως ἀναπολῶ τὸ κύμα ἐκεῖνο τοῦ ἀπρο-
καλύπτου ἐνθουσιασμοῦ, τὸ ὁποῖον κατέλαβε τὴν θρη-
σκευτικὴν ταύτην μερίδα ἅμα τῇ πληροφορίᾳ ὅτι ὁ
ἡμέτερος πατριάρχης Κων)πόλεως ἀναγνωρίζει τὰς
ἀγγλικὰς χειροτονίας. Ἐνῶ κυρίως ἡ Α. Π. εἶχεν
ἀπλῶς δηλώσει, ὅτι «αἱ χειροτονίαι αὗται κέκτῃται
οἶον καὶ αἱ λατινικαὶ κύρος», ἐν σχέσει ὅμως πρὸς τὰς
τελευταίας ταύτας τινὲς τῶν ἡμετέρων θεολόγων τρέ-
φουσι σοβαροὺς δισταγμούς.

Πρόκειται λοιπὸν περὶ τούτου: ὅτι πάντες, συμπε-
ριλαμβανομένου καὶ τοῦ Πριμάτου Ἀγγλίας καὶ
Πίου τοῦ Χ, πάντοτε ἀνεγνώριζον τὴν ἀποστολικὴν
προέλευσιν τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, ἐνῶ αὐτοχρόνως
δὲν ἦσαν πεπεισμένοι περὶ τῆς ἰδικῆς των. Ἐπ' ἐσχά-
των δὲ πάντες ἐνόησαν ὅτι ἡ ἀναγνώρισις αὕτη ὑπῆρ-
ξεν ἀναγνώρισις τῆς πλειονότητος. Τώρα ἀμυλλῶνται
τὶς πρῶτος νὰ ἐπιτύχῃ τὴν μεθ' ἡμῶν ἔνωσιν.

Ἡ ὁμολογία αὕτη ἀποτελεῖ μίαν ἔκπαιαν ἀνεγνω-
ρισμένην ἀλήθειαν. Ἡ ἡλικία ἡμῶν καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς
ἀπορρέον ἱστορικὸν κύρος οὐδέποτε σοβαρῶς ἡμφε-
σβητήθησαν. Ὅλος ὁ ἐπίλοιπος Χριστιανισμὸς ἐγκα-
τέλιπε τὴν Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν τῶν Ἁγίων Πα-
τέρων, τὴν ἰεῶς Ἀδιαίρετον Ἐκκλησίαν, ἀφ' ἧς ἡ
Ρώμη ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῆς καὶ ἀπὸ τῆς 16 Ἰουλίου τοῦ
1504 ἔλαβε τὴν ἀρχὴν ὁ σύγχρονος Παπισμὸς. Ἡμεῖς
ἐνεμείναμεν ἐν αὐτῇ πιστῶς. Ὁ ὀρθόδοξος, φέρ' εἰ-

πεῖν, ἐπίσκοπος τῆς Ἐφέσου τοῦ 1927 ἀνέροχεται
κατ' εὐθείαν καὶ ἀδιάκοπον γραμμὴν εἰς τὸν πρῶτον
ἐπίσκοπον τῆς ἐπαρχίας ταύτης πρὸς τὸν ὁποῖον δι-
ηύθυνε τὴν πρὸς τοὺς Ἐφεσίους ἐπιστολὴν αὐτοῦ ὁ
Ἀπόστ. Παῦλος. Ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἀρχαίας ἡμῶν
λειτουργίας, λαμβανόμενον ὑπ' ἔμφιν ὅτι ἡ λειτουργία
τοῦ Μεγ. Βασιλείου ἀνάγεται εἰς τὸν δ' αἰ. καὶ κέ-
κτῃται ἀποστολικὴν προέλευσιν, — ἡ ρωμαϊκὴ ἢ ἀνά-
γουσα τὴν ἀρχὴν αὐτῆς εἰς τὸ ἔτος 1570, ἡ παρεδε-
γμένη ἀγγλικανικὴ ἢ λουθηρανικὴ κλ. εἶνε ὅλος δι-
όλου νεαρά. Σήμερον ὁ χριστιανικὸς κόσμος ἦτο
ἠνωμένος περὶ τὰ τέλη τῆς 5' Οἰκουμ. Συνόδου. Ἐπι-
τῶν διατάξεων τῶν ἑπτὰ ἀκλονήτων Συνόδων ἱστά-
μεθα μέχρι καὶ τῆς σήμερον. Ἐὰν πον χριστιανικῆ
τις μερὶς εἴτε προσέθρηνεν, εἴτε ἀπέθρηνεν, ἡμεῖς
καὶ μέχρι τοῦ νῦν οὐδ' ἐν ἐπὶ πλέον δεχό-
μεθα καὶ εἰς οὐδ' ἐν πιστεύομεν ἄλλο εἰ μὴ εἰς ὅτι
πάντες ἐδέχοντο καὶ ἐπίστευον, ἠνωμένοι εἰς ἓν. Πρὸς
ἀκριβετέραν ἐκφρασίαν τοῦ πράγματος δὲν ἀρκεῖ νὰ
λεχθῇ ὅτι τὴν γενεαλογίαν μας ἀνάγομεν ἔστω καὶ
ἀμέσως, εἰς τὴν Ἀδιαίρετον Ἐκκλησίαν. Ἀλλὰ τα-
πεινῶς συνειδότες τὴν εὐθύνην ἡμῶν λέγομεν ὅτι
εἴμεθα αὕτη αὕτη ἡ Ἀδιαίρετος Ἐκκλησία.

Πῶς λοιπὸν ἡ Ρώμη ἀπεσπάρθη ἀφ' ἡμῶν καὶ πῶς
μετὰ τὴν πρᾶξιν τῆς ταύτης ἀπεσπάρθησαν ἀπ' αὐ-
τῆς οἱ μετερρυθμισμένοι κλάδοι, τοῦτο ἀπατεῖ δι-
καιολογίαν διὰ τὴν Δύσιν, διότι ὁ πρῶτος διαμαρτυ-
ρούμενος ὑπῆρξεν ἡ Ρώμη.

Ἡ ὀρθοδοξία πάντοτε εἶχετο μετὰ τοῦ ἀπ. Παῦ-
λου τῆς ἀληθείας ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶνε ὀργανισμὸς,
οὗ «Κεφαλὴ ἔστιν ὁ Χριστὸς» καὶ διὰ τὸν ὁποῖον ἄλ-
λη κεφαλὴ δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Καὶ ἡ Ρώμη
μετὰ τῆς αὐτῆς εἰλικρινείας ἤρξατο διασχιζομένη,
ὅτι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ θεῖα τρόπῳ ὑπάρχει γνήνη κε-
φαλὴ ἢ ἀντιπρόσωπος (βικάριος): ὁ Πατριάρχης ἢ
ἐπίσκοπος Ρώμης. Κατὰ τὴν ὀρθοδοξίαν ἔποιμν, οἱ
Πρωθιερέρχαι καὶ τῶν πέντε Πατριαρχείων, εἰς ἃ
τυγχάνει διηρημένος ὁ χριστιανικὸς κόσμος, ἦτοι τῆς
Ρώμης, τῆς Κων)πόλεως, τῆς Ἀλεξανδρείας, τῆς Ἀν-
τιοχείας καὶ τῶν Ἱεροσολύμων, ἦσαν ἴσοι πρὸς ἀλ-
λήλους κυβερνήται καὶ ποιμένες ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ
κλίματι. Ἡ Ρώμη ἐβάσισε τὴν ἀξίωσίν της ἐπὶ τοῦ
γνωστοῦ περὶ τῆς «πέτρας» κειμένου καὶ ἐπὶ τοῦ ὅτι
αὕτη μὲν εἶνε ἡ ἔδρα τοῦ ἀπ. Πέτρου, οἱ δ' ἐπίσκο-
ποι αὐτῆς διάδοχοι τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀποστόλου. Οἱ
λοιποὶ πατριάρχαι ἡμφεσβήτουν τὴν ρωμαϊκὴν ἐρημ-
ναίαν, ἐκήρυξαν αὐτὴν νεωτερισμὸν καὶ ἐπέμενον εἰς
τὸ ὅτι καὶ τότε, ὡς καὶ πάντοτε, ἡ τήρησις τῆς πίστεως
παρεδόθη οὐδ' εἰς αὐτὴν ἐπὶ τὴν ἠνωμένην ἱεραρχίαν.
ἀλλ' εἰς «σύμπαν τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας». Καίτοι
δὲ αἱ πρὸς διάστασιν ἀφορμαὶ ἠδῆ ἀνόντο, ὑπῆρξαν ἡ
ἐκφρασις τῶν ριζικῶν τούτων ἀσυμφωνιῶν.

Ἡ δυτικὴ αὐτοκρατορία, ἐπαισχύτως ἐγκαταλει-
φθεῖσα εἰς χεῖρας τῶν βαρβάρων, εἶχε τὰς πολιτικὰς
αὐτῆς ἀξιώσεις κατὰ τῆς πεπολιτισμένης Ἀνατολῆς.
Οὔτω δὲ καὶ ἡ πολιτικὴ ἀνεμίχθη ἐκατέρωθεν εἰς
τὴν ὑπόθεσιν ἢ ριζικὴ ὅμως διάστασις ἐν τῇ ὑποθέ-
σει ταύτῃ κυρίως περιστρέφεται περὶ τὸ ζήτημα τῆς
φύσεως τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Πάπας Νικόλαος Α',

διαφωνῶν πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους του προσεπάθει νὰ τοποθετήσῃ ἐπὶ τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τῆς Κ)λεως τὸν εὐνοούμενόν του Ἰγνάτιον· οἱ λοιποὶ τρεῖς πατριάρχαι καθήρεσαν τὸν Νικόλαον. Ὅταν βραδύτερον ὁ Ἰγνάτιος κατέλαβε τὸν θρόνον, ὁ ἴδιος ἀπέκρουσε τὴν ρωμαϊκὴν ἐπέμβασιν καὶ ἀπέθανεν ἐν διαστάσει πρὸς τὴν Ρώμην. Μετὰ τὴν κατάληψιν τοῦ θρόνου ὑπὸ τοῦ ἀντιζήλου τοῦ Ἰγνατίου, ὑποστηριζομένου ὑπὸ ἕξι μείζονος ἀριθμοῦ ἀντιπροσώπων τῆς Ρώμης, ὁ πατριάρχης τῆς Ρώμης καὶ αὐθις ἀπεκήρυξε τὴν προᾶξιν τῶν ἀντιπροσώπων του, τοῦτο δὲ ἐπέχυσεν ἔλαιον εἰς τὴν πυρᾶν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐν ταῖς συζητήσεσι περὶ πραγμάτων ὁποῖον ἢ χρῆσις ἐνζύμου ἄρτου εἰς τὴν Εὐχαριστίαν, ὁ Ρωμαῖος πατριάρχης ἤξιον νὰ ἐπιβάλληται μετ' αὐθεντίας, οἱ δὲ λοιποὶ πατριάρχαι ἀπήντησαν εἰς τὴν τοιαύτην ἀξίωσιν ὅτι αὕτη ἀποτελεῖ ἀξίωσιν μέρους μόνου τῆς Ἐκκλησίας ὅπως ἀποκτήσῃ δικαίωμα νὰ ἀποφασίσῃ κατὰ τοῦ συνόλου αὐτῆς. Βραδύτερον ἐπηκολούθησεν ἡ κρίσις τῆς περὶ τοῦ filioque διαφορᾶς.

Αἱ ἀντιπροσωπεύουσαι τὴν Οἰκουμενικὴν Ἐκκλησίαν καὶ ὑπ' αὐτῆς οἰκουμενικῶς γινόμεναι ἀποδεκταὶ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι καθώρισαν ὡς πρὸς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ὅτι τοῦτο ἐκπορεύεται ἐκ μόνου τοῦ Πατρὸς. Λέων ὁ Ρώμης διέταξε νὰ ἀναγραφῇ τὸ Σύμβολον τῆς Νικαίας ὑπὸ τοῦτον τὸν τύπον ἐπὶ τῶν πλῶν τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγ. Πέτρου (809), ἀλλ' ἐν Ἰσπανίᾳ, πρὸς καταπολέμησιν τοῦ ἐκεῖ ὑπολειφθέντος Ἀρειανισμοῦ, ἐκ τῆς ἀριστερᾶς τῶν ὁποίων προέρχονται οἱ ἡμέτεροι Οὐνιτᾶριοι, οἱ ἱερεῖς προσέθηκαν εὐλαβῶς τὴν φράσιν «καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ». Κάρολος ὁ Μέγας, ὅστις ἔσωσε τὸν Λέοντα ἀπὸ τῆς κατ' αὐτοῦ δυσαρσεκείας, ἠθέλησε νὰ διατηρήσῃ τὴν προσθήκην ταύτην, καὶ οὕτω ἡ Δύσις τὴν διετήρησε. Ἐπὶ δύο ἑκατονταετηρίδας καὶ πλέον οἱ λοιποὶ πατριάρχαι ἀπέκρουον τὴν μεταβολὴν ταύτην τῆς ἀποφάσεως τῆς Οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας ὡς μὴ σύμφωνον πρὸς τὴν περὶ τῆς φύσεως τῆς Ἐκκλησίας διδασκαλίαν τῶν καὶ ὁ Ρώμης παρέπεμπεν εἰς τὰς ἀξιώσεως αὐτοῦ, εἰς τὰ δίκαια τοῦ ἁγ. Πέτρου. Ἐπὶ τέλους ἐνεχειρίσθη τῷ Λέοντι Θ' τὸ γράμμα διαμαρτυρίας τοῦ πατριάρχου Κων)πόλεως Μιχαὴλ τοῦ Κηρουλαρίου κατὰ τῆς καινοτομίας ταύτης. Ὁ Λέων, πεπεισμένος ὅτι θὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸν ἐκεῖνος, ὅστις εἶχεν ἐκθρονίσει τὸν Σίλβεστρον Γ', τὸν Βενέδικτον Θ' καὶ τὸν Γρηγόριον Στ', ἀπήντησεν ἀπειλῶν ὅτι «θὰ καθαρῶς—τὸ δὴ λεγόμενον—τὴν ἀρχαίαν ράχιν τοῦ παιδίου δι' ὄξους καὶ ἄλατος»· ἐπειδὴ δὲ ὁ Μιχαὴλ ἀπέμεινε πιστὸς εἰς τοὺς λοιποὺς τρεῖς πατριάρχας ἐν τῇ περὶ Ἐκκλησίας διδασκαλίᾳ, οἱ Ρωμαῖοι ἀντιπρόσωποι ἀπέθεσαν ἐπὶ τῆς ἁγίας τραπέζης τῆς Ἁγίας Σοφίας τὸ ἀνάθημα ἐκ προσώπου τοῦ Δεσπότη αὐτῶν.

Ἐντεῦθεν ἐπιολούθησε τὸ σχίσμα. Εἶνε ἀνωφελὴς ἡ περιγραφὴ τῶν δύο ἀκάρπων ἀποπειρῶν συμβιβασμοῦ. Οἱ κατόλοιμοι μετ' οἴκτου θεωροῦσι τοὺς ὀρθοδόξους ὡς σχισματικούς, ἀλλ' οὐχὶ καὶ αἰρετικούς. Οἱ ὀρθόδοξοι, ἐξ ἄλλου, μὴ ἀνακαλέσαντες τὴν

περὶ ῥωμαίου τινὸς ἐπισκόπου ἀπόφασιν αὐτῶν, μὴ ἀνεχόμενοι δὲ πάσας τὰς μετὰ τὸ σχίσμα συγκροτηθείσας συνόδους ὡς καὶ τὰς διδασκαλίαις τῆς Ρώμης ὡς οἰκουμενικάς, μετὰ λύπης θεωροῦσι τοὺς τε διαδόχους αὐτοῦ καὶ τὸ ποιμνιον αὐτῶν ὡς πασιφανῶς σχισματικούς, ἴσως δὲ καὶ ὡς αἰρετικούς. Ἐπὶ πλέον, τοῦ λίθου τούτου ἐκ τῆς ὄλης οἰκοδομῆς πεσόντος καὶ ἀρ)αμένης τῆς διαλύσεως αὐτῆς, τὰ λοιπὰ ἐπῆλθον ὡς φυσικὰ ἐπακολουθήματα. Ἦρξατο ἡ Μεταρρυθμίσις, καὶ ἅ τὸ τῆς Ρώμης ἀπεσπῶντο διάφοροι μερίδες αἵτινες καθ' ἑάστας ἤρξαντο καὶ αὐταὶ ἀδιαλείπτως νὰ κατατεμαχίζονται. Ἡ σύγχρονος προτεσταντικὴ περὶ Ἐκκλησίας ἀντίληψις εἶνε ἡ ἐξῆς: ἡ «Ἐκκλησία εἶνε κοινωνία ἀγαθῶν ἀνθρώπων, οἵτινες διαφωνοῦσι μὲν πρὸς ἀλλήλους εἰς πάσας τὰς γνώμας τῶν, ἐκζητοῦσιν ὅμως μετὰ ζήλου τὴν ἀληθειαν ἐν τῇ πλήρει πεποιθήσει ὅτι αὕτη δὲν εὐρέθη μὲν ἀκόμη, ἀλλ' οὐδὲ καὶ ὑπάρχει ἔτις ὅτι θὰ εὐρεθῇ ποτέ».

Ἡ ὀρθόδοξος ἐποψις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος ἢ ἐκπεφρασμένη ἐν ἐπιστολῇ ἐνὸς ἐκ τῶν 25 χιλιάδων εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν ἐπιστραφέντων Λατίνων ἔχει κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον:

«Συναντῶμεν ὄμιλον ἱεραποστόλων (κατολίκων), οἵτινες εἰς ἐρώτημα περὶ τῶν δογμάτων τῶν ἀπαντῶσι: «Σήμερον κατέχομεν ταῦτα καὶ ἐκεῖνα τὰ δόγματα· τί ὅμως θὰ προστεθῇ αὐρίον εἰς ταῦτα, ἀδυνατοῦμεν νὰ εἴπωμεν, διότι ἴσως ὁ κεκτημένος τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐτοιμάζει νέον τι, ὅπερ αὐρίον θὰ ὑποχρεωθῶμεν νὰ δεχθῶμεν». Ἄλλος ὄμιλος ἱεραποστόλων (διαμαρτυρομένων) ἀπαντᾷ: «Σήμερον ἡ διδασκαλία ἡμῶν εἶνε ὅποια εἶνε· ἀλλὰ τί ἐξ αὐτῆς θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἀπορρίψωμεν αὐρίον, οὔτε ἡμεῖς τὸ γνωρίζομεν». Ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι εἴμεθα τουλάχιστον ὑσταθεῖς καὶ ἔμμονοι. Ἡ ὁμολογία ἡμῶν, ἀπέχουσα τοῦ μεταξὺ «φουνδαμενταλισμοῦ» καὶ «μοδερνισμοῦ» ἄγανος, στηρίζεται ἐπὶ τῶν ἐξῆς βάσεων: α) Τῆς Ἁγίας Γραφῆς· τὰ Εὐαγγέλια καὶ αἱ ἐπιστολαὶ ἀναγινώσκονται παρ' ἡμῖν κατὰ τὴν λειτουργίαν κλ. β) Τῶν διατάξεων τῶν ἐπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων τῆς ἀδαιρέτου Ἐκκλησίας, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Συμβόλου τῆς Νικαίας, παρουσιαζομένου ὡς πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ τοῦ οὕτως ἀποκαλουμένου «Ἀποστολικοῦ Συμβόλου»· ἡμεῖς οὐδὲν προσεθήκαμεν εἰς ὅ,τι ἐπίσ ευεν ἡ ἀδαιρέτος Ἐκκλησία, ἀλλ' οὐδὲ καὶ ἀφῆρσαμέν τι ἀπ' αὐτοῦ. γ) Τῶν ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω προϋποκειμένων ἐπτὰ Μυστηρίων· τοῦ Βαπτίσματος, τοῦ Χρίσματος, τῆς Μετανοίας, τῆς Θείας Εὐχαριστίας, τοῦ Γάμου, τῆς Ἱερωσύνης καὶ τοῦ Εὐχελαίου. Ἐξω τῶν ὀρίων τούτων, ἅτινα ὑπὸ τὴν ὀρθὴν αὐτῶν ἔννοιαν εἶναι εὐρύτατα ἐν τῷ Χριστιανισμῷ, εἴμεθα ἐλεύθεροι νὰ πιστεύωμεν εἰς ὅ,τι θέλομεν. Ἡ ἡμετέρα θρησκεία εἶνε θρησκεία εὐδαιμονίας μᾶλλον ἢ ἀπαγορεύσεων, θρησκεία θετικὴ, μὴ προσομοιάζουσα πρὸς ἐκεῖνας, αἵτινες ἀποτελοῦνται ἐκ τῆς καταθλιπτικῆς ἐκείνης πληθώρας τῶν ἀπαγορεύσεων «μὴ ποιεῖ». Ἡ Ρώμη ἐμέμφθη ἡμᾶς ἀπηλλαγμένους τοῦ δόγματος τῆς «Ἀσπίλου συλλήψεως» ἐπὶ παραδοξότητι ὡς πρὸς τὴν εἰς τὴν ὑπεραγ. Θεοτόκον ὑφ'

πλήττεται ἐπὶ τῷ ὅτι ἐλπίζομεν ὅτι θὰ σωθῶσι καὶ οἱ μὴ ὀρθόδοξοι φιλόσοφοι τῶν ἀρχαίων χρόνων, θὰ τοὺς ὑπενθυμίσωμεν ὅτι συχνὰ λησμονεῖ ἦτοι ὅτι «ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Πατρὸς μου μοναὶ πολλαὶ εἰσὶ». Ἡ οὐσία τοῦ ἐπισκοπαλισμοῦ εἶνε ἡ ἐπισκοπικὴ μορφή τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως· τοῦτο ἀποελεῖ ἔμμεσον, οὐχὶ ἄμεσον, ἀποστολικὴν διαδοχὴν.

Παρ' ἡμῶν ἔχει πολλὰ ἡ καλβινικὴ θεωρία περὶ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ ὡς «ἐψίσιου σκοποῦ τῶν ἀνθρωπίνων τάσεων», ἡ Κουακερικὴ αἰσθησις τῆς παρουσίας τῆς θεότητος, ἡ λουθήρειος ἐναντίωσις κατὰ τῶν μετὰ τὴν ἐποχὴν τῶν πατέρων καινοτομιῶν, ἡ πλήρης κατάδυσις τῶν Βαπτιστῶν, ὁ ζήλος τῆς προσευχῆς τῶν Μεθοδιστῶν καὶ ἄλλων Εὐαγγελικῶν. Πάντα ταῦτα ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν διότι ὑπῆρχον καὶ ἐντῇ ἀδιαίρετῳ Ἐκκλησίᾳ· ἐπειδὴ δὲ ἡμεῖς εἴμεθα ἡ ἀδιαίρετος Ἐκκλησία αὕτη, κατ' ἀκολουθίαν καὶ πρῶτοι ἡμεῖς εἰχομεν αὐτά.

Ἐπειδὴ ὁ ὅλος ἐμφάνισις ἡμῶν βασίζεται ἐπὶ τῆς πραγματικῆς τηρήσεως τῆς πίστεως καὶ τῆς πράξεως τῆς Ἀδιαίρετου Ἐκκλησίας, διὰ τοῦτο δὲν δυνάμεθα κατ' οὐδὲν νὰ ἀποστῶμεν αὐτῆς· ἀκριβῶς δὲ διὰ τοῦτον τὸν λόγον, ἐφ' ὅσον δῆλα δὴ οὐδὲν θὰ δεχθῶμεν οὔτε πλέον οὐδ' ἔλαττον ἐκείνου, ὅπερ «πάντοτε καὶ πανταχοῦ ἦτο δεκτὸν ὑπὸ πάντων τῶν χριστιανῶν» ἐν τῇ Ἀδιαίρετῳ Ἐκκλησίᾳ, ἡμεῖς καὶ μόνον ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ εἴμεθα ἡ Via Media—ἡ Μέση ὁδὸς—ἐκείνη, τὴν ὁποίαν μετὰ τότης θλίψεως καὶ εἰς μάτην ἐξεζητεῖ ὁ ἄγγλος ἱερεὺς καὶ ρωμαῖος καρδιάλιος Newma. «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος» *

* Τὸ χωρίον τοῦτο ἐν τῇ πρωτοτύπῳ κεῖται ἑλληνιστί

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΞ ΑΓΓΛΙΑΣ

Τὸ συνέδριον τῶν Ἀγγλοκαθολικῶν.—Τὰ διαζύγια ἐν Ἀγγλίᾳ.—Ἡ ἀντιθηρακευτικὴ προπαγάνδα τῶν σοβιέτ.

Ἐν τῇ Ἀλδερτεϊφ αἰθούσῃ (Albert Hall)—μιά τῶν μεγαλυτέρων αἰθουσῶν τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου, οἰκοδομηθεῖσα τῷ 1867-1871 καὶ περιλαμβανούσα 10000 πρόσωπα περίπου—πρόκειται νὰ συνέλθῃ τῇ 4 Ἰουλίου τὸ Γ' Ἀγγλοκαθολικὸν Συνέδριον ἕπερ θὰ διαρκέσῃ περὶ τὴν ἐβδομάδα. Αἱ ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου θὰ ἀφισρωθῶσιν εἰς τὴν μελέτην τοῦ μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Τὸ περιοδικὸν Church Times ἐν κυρίῳ ἀρθρῷ πρῶτον λόγον περὶ τοῦ Συνεδρίου λέγει ὅτι τοῦτο θὰ σημειώσῃ ἐποχὴν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν Συνεδρίων λόγῳ τῆς ἐξαιρετικῆς σημασίας τοῦ θέματος, ἕπερ θ' ἀπασφαλῆσῃ αὐτό. Εἶναι γνωσταί, λέγει, αἱ εἰρητικαὶ συζητήσεις, αἵτινες διεξάγονται ἐξ ἀφραμῆς τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Βιβλίου Προσευχῶν περὶ τὸ μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας καὶ δὴ περὶ τοῦ ἄν ἔδεν καὶ παρ' ἡμῖν νὰ εἰσχυθῇ τὸ σύστημα τῆς παρακαταθήκης ἡγιασμένου ἄρτου καὶ οἴνου διὰ τῆς ἀσθενείας (Reservation). Ἀφ' ἑτέρου,

λέγει, τὸ μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας «εἶναι· τὸ κέντρον καὶ τὸ ζωτικώτερον σημεῖον τῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ· συνεχίζει τὸ ἔργον τοῦ Αὐτρωτοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῆς γῆς· ἐνώνει τὸν ἄνθρωπον μετὰ τοῦ Θεοῦ χρησιμεύον ὡς κλίμαξ ἐνωτικῆ τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τοῦ οὐρανοῦ· καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον ἱκανὸν νὰ ζήσῃ ζωὴν πνευματικὴν καὶ ἀποτελεῖ ἀένναον πηγὴν θείας δυνάμεως διὰ τὰς ψυχὰς τῶν χριστιανῶν». Τὰς αὐτὰς ἡμέρας θὰ γίνωσι Συνέδρια ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἀγγλίας. Αἱ δὲ προσευχαὶ καὶ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ὕμνοι, οἵτινες θὰ φιλῶσι κατὰ τὰς ἐργασίας τοῦ Συνεδρίου, ὡς καὶ αἱ ὀμιλίαι τῶν διαφόρων ρητόρων, ἐλήφθη πρόνοια ὅπως μεταδοθῶσι διὰ τοῦ ἀσυρμάτου εἰς ἅπασαν τὴν Ἀγγλίαν «ἵνα μετὰσχῶσι τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῶν συνέδρων καὶ τῆς ἀναζωογονήσεως τῆς πίστεως αὐτῶν καὶ πάντες ἔσσι δὲν θὰ συνηθῶσι νὰ ἔλθωσιν εἰς Λονδίνον». Εἰς τὸ Συνέδριον προσκληθέντες θὰ παραστῶσι, τῇ 8 Ἰουλίου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θυατειρῶν κ. Γερμανὸς καὶ ὁ χαράτταν τὰς γραμμὰς ταύτας, ὅστις θὰ δώσῃ προσεχῶς εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Ἐκκλησίας» περιληψὶν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου.

Πρὸ τινων ἡμερῶν ὁ λόρδος πρόεδρος τῶν δικαστηρίων τῆς Ἀγγλίας Hewart ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἑορτῆς δοθείσης ἐν τῷ Δημαρχεῖακῷ μεγάρῳ τοῦ Λονδίνου ἐξεφώνησε λόγον, εἶπε δὲ μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς: «Μέχρι τοῦδε τὰ δικαστήρια ἐξεδίκασον τὰς ὑποθέσεις διαζυγίων κατὰ εἰκοσάδας· τῶρα δὲ ἐκδικάζουσιν αὐτὰς κατὰ χιλιάδας. Καὶ ὅμως, εἶπεν, ὑπάρχουσιν ἀκόμη πολλοὶ ἄνθρωποι ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ... μὴ διεζευγμένοι». Ἡ τραγικὴ αὕτη δῆλωσις, ἣτις κατέληξεν εἰς εὐφυολογίαν προκαλέσασαν τὸν γέλωτα τῶν παρισταμένων, σχολιάζεται μετ' ἀπογοητεύσεως καὶ δυσοιῶνων προβλέψεων ὅσον ἀφορᾷ τὸ μέλλον τῆς ἀγγλικῆς κοινωνίας καὶ δὴ τοῦ θεσμοῦ τῆς οἰκογενείας. Ὁ καθολικὸς ἴδιος Τύπος ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ εὐφυολόγου ρήτορος, ὅστις, λέγουσιν, ἄλλο πεδῖον ἔδει νὰ ἐκλέξῃ πρὸς ἐπίδειξιν τῆς δεινότητος αὐτοῦ περὶ τὸ εὐφυολογεῖν καὶ ἄλλα θέματα περὶ τὰ ὁποῖα δύναται τις διατρέβων νὰ ἀστεῖξῃται χωρὶς νὰ πληγῶνῃ τὴν αἰσθηματικὴν εὐλαθείαν καὶ τιμῆς πρὸς τὴν οἰκογένειαν καὶ τὸν ἱερὸν προορισμὸν αὐτῆς. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ ἐξαίρουσι τὴν γραμμὴν ἣν ἀκολουθεῖ ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία ἐν τῷ ζητήματι τοῦ διαζυγίου. Πλὴν ὁ λόρδος δικαστῆς δὲν περιορίσθη εἰς τὴν ὡς ἄνω δῆλωσιν αὐτοῦ, ἀλλὰ ἐπρότεινε καὶ ἄλλους τρόπους λύσεως τοῦ γάμου πρὸς διευκόλυνσιν τῶν διαζυγίων «διὰ νὰ γίνωσιν αἱ χιλιάδες τῶν διαζυγίων δεκάδες χιλιάδων» ὅπως λέγουσιν οἱ «Ἐκκλησ. Τάϊμς». Τὸ τελευταῖον τοῦτο περιοδικὸν σχολιάζον τὰς ὡς ἄνω δηλώσεις λέγει ὅτι ἡ διάλυσις τῆς οἰκογενείας ὀφείλεται εἰς τὴν ἐκστρατεῖαν τοῦ Μπολσεβισμού κατὰ τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ. Ὁ γάμος, λέγει, ἔχει πρὸ πολ-

λοῦ ἀπολέσει ἐν Ρωσσίᾳ τὴν σημασίαν τὴν ὁποίαν ἔχει δ' ἡμᾶς τοὺς χριστιανούς. Εἶναι, ἔμως, λέγει, παράδοξον ὅτι πρόσωπα ἐντεταλμένα νὰ περιφρουρῶσι τὴν ἰδιοκτησίαν, τοὺς νόμους καὶ τὴν τάξιν, συνωμοτοῦσι· κατὰ τοῦ θεσμοῦ ἐκείνου, ἄνευ τοῦ ὁποίου ἡ ζωὴ τῆς Εὐρώπης μέλλει νὰ ἐκμηδενισθῇ.

Ἡ κομμουνιστικὴ νεολαία τῆς Ἀγγλίας ἐξέλεξε πρὸ τινων ἐδδομάδων ἑξαιδίᾳ 10-13 ἔτων, ἵνα μεταδῶσιν ὡς ἀντιπρόσωποι τῶν ἄγγλων κομμουνιστῶν νέων εἰς τὸ παιδικὸν κομμουνιστικὸν συνέδριον, ὅπερ πρόκειται ἐν Μόσχᾳ νὰ συνέλθῃ. Καὶ ἠρνήθη μὲν τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν νὰ θεωρήσῃ τὰ διαδρατήρια τῶν μικρῶν κομμουνιστῶν, πλὴν οὗτοι διὰ τῶν ἐνεργειῶν τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ κομμουνιστικῆς προπαγάνδας κατώρθωσαν νὰ ἐπιδιδασθῶσι ρωσικοῦ πλοίου ἐν τῇ Ταμέσει· ναυλοχοῦντος καὶ νὰ ἀναχωρήσωσιν εἰς Ρωσσίαν. Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ γεγονότος τούτου τὸ ἐκκλησιαστικὸν περιοδικὸν *The Tablet* δημοσιεύει ἄρθρον ἀφορῶν τὴν ἀντιθρησκευτικὴν προπαγάνδαν μεταξὺ τοῦ παιδικοῦ κόσμου τῶν ρώσων κομμουνιστῶν ἔχον ἐν περιλήψει οὕτω: «Δὲν πρέπει νὰ νομιζώμεν ὅτι μετὰ τὴν ἀπέλασιν ἐξ Ἀγγλίας τῶν ἐπισήμων πρακτόρων τῶν Σοβιέτ ἀπηλλάγημεν τοῦ κομμουνιστικοῦ κινδύνου. Οἱ κομμουνισταὶ ἐπιβουλεύονται ἤδη κατὰ τὸν σατανικώτερον τρόπον τὴν νεολαίαν οἴλου τοῦ κόσμου καὶ τῆς Ἀγγλίας ἰδίως. Ὁ Μπουγάριν—διακεκριμένος κομμουνιστὴς δημοσιογράφος καὶ μέλος τῆς Σοβιετικῆς Κυβερνήσεως—κατὰ τὸ 1924 ἐδήλωσεν ὅτι ἡ προπαγάνδα πρέπει νὰ στραφῇ κατὰ τῆς νεολαίας. Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ρώσων κομμουνιστῶν ἐγένοντο τὰ συνέδρια τῆς κομμουνιστικῆς νεολαίας ἄλλοτε ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ τὸ πρὸ ἐλίγων ἡμερῶν. Ἡ κομμουνιστρια παιδαγωγὸς κ. Κατάνσκαγια ἐδημοσίευσεν ἄρθρον ἐπιγραφόμενον «Μέθοδοι ἀντιθρησκευτικῆς διδασκαλίας εἰς τὰ σχολεῖα τῶν Σοβιέτ τῆς προκαταρκτικῆς ἐκπαιδεύσεως». Ἐν αὐτῷ διακηρύττει ὅτι ἡ ἀντιθρησκευτικὴ ἐργασία πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τῆς εἰσόδου τοῦ παιδιοῦ εἰς τὸ σχολεῖον, ἡ δὲ θρησκευτικὴ πίστις καὶ ἡ περὶ Θεοῦ ἰδέα νὰ ἀντικατασταθῇ ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἰδέας τῆς μηχανῆς τὴν ὁποίαν ὁ ἄνθρωπος δημιουργεῖ διὰ τῶν ἰδίων του χειρῶν. Εἰς ἄλλο τεύχος τοῦ αὐτοῦ περιοδικοῦ λέγεται ὅτι ἡ διδασκαλία περὶ θρησκείας ἀποτελεῖ τὸ μεγαλύτερον ἔγκλημα κατὰ τὸ παιδίον. Δεκαπέντε δὲ ὀλέκλῃροι σελίδες ἀφιερῶνται εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ εὑρεσιν τῶν καλυτέρων μεθόδων πρὸς ἐκρίζωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος ἐκ τῆς ψυχῆς τῶν παιδίων. Εἰς Ἀγγλὸς Κομμουνιστῆς εἶπε πρὸ τινος: «Εἶμαι ἄθεος ὅπως καὶ οἱ λοιποὶ σύντροφοί μου. Πιστεύομεν ὅτι ἡ θρησκεία εἶναι τὸ ἔπιον ἔντως τοῦ λαοῦ. Ὁ δὲ νῦν ὑπουργὸς τῆς παιδείας ἐν Ρωσσίᾳ συνώφισε τὴν περὶ θρησκείας καὶ χριστιανισμοῦ ἰδεολογίαν τῶν Σοβιέτ εἰπὼν «μισοῦμεν τοὺς χριστιανούς»·

Ἐπαιτέρω δ' ἐκτίθεται ἡ ἠθικὴ κατάστασις τῶν νέων ἐν Ρωσσίᾳ ἢ ἐκ τῆς ὡς ἔνω θρησκευτικῆς ἰδεολογίας ἀπορρέουσα καὶ περιγράφεται ὡς τραγωδὸς οἰκτρὰ, διεφθαρμένη ἀπιστεῦτως καὶ φθάνουσα εἰς τὰ ὅρια τῆς κτηνωδίας. Τὸ περιοδικὸν ἐπιλέγει «σήμερον ἡ Ρωσσία σφαδάζει ὑπὸ τὸ πέλμα ἐκείνων, οἵτινες εἶναι φωνεῖς ὄχι μόνον σωματίων, ἀλλὰ, τὸ καὶ τραγικώτερον, ψυχῶν. Τὸ παιδαγωγικὸν σύστημα τῶν Σοβιέτ ἐσφαιρίζει ἠθικῶς 2.000.000 νέων».

Λονδῖνον τὸ Ἰουνίου 1927

Ἰ. Α. Μ. Ἀρχιεπίσκοπος ΜΙΧ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΝΕΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

Ὁ Μαν. Ἀρχιεπίσκοπος ἀπεθύνη τῇ 25 Ἰουνίου πρὸς τὸν Εἰσαγγελεῖ τὸ ἐξῆς χαρακτηριστικῶτατον ἔγγραφον:

Κύριε Εἰσαγγελεῦ.

Ὅσπερ μὴ ἤρκουσαν τὰ διάφορα ἄλλα μέσα, δι' ὧν ἐπιδιώκεται συστηματικῶς ἡ ἠθικὴ διαφθορὰ τοῦ λαοῦ, τὰ αἰσχροῦ δημοσιεύματα, αἱ ἀσελγεῖς κινηματογραφικαὶ καὶ θεατρικαὶ παραστάσεις, τελευταίως ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν νέον σατανικὸν μέσον προπαγάνδας τῆς διαφθορᾶς. Εὐσεβεῖς τινες πολῖται ἐπληροφόρησαν ἡμᾶς, ὅτι ἐντὸς τῶν κυτίων σιγαρέττων ἀντὶ ἄλλης ρεκλάμας τίθενται εἰκόνες γυμνῶν γυναικῶν. Ἐπιπλήρωςται τις ἀληθῶς πῶς οἱ θέλοντες νὰ διατηρήσωσι τὸ ἐμπόρευμά των ἐσκέφθησαν τοιοῦτόν τι μὴ ἔχοντες πιθανῶς συναίσθησιν τοῦ διαπραττομένου μεγάλου κακοῦ, ἀλλὰ πάντως ὑπελόγησαν ὅτι τῆς ἐλληνικῆς κοινωνίας τῶν ἠθικῶν αἰσθητήριον ἐπὶ τοσοῦτον, δυστυχῶς, ἤρξατο ἀμβλυνόμενον, ὥστε νὰ γίνονται ἀνεκτὰ τοιαῦτα θεάματα, νὰ εἰσάγονται εἰς τὰς οἰκίας ὑπὸ τῶν γονέων, νὰ προσπίπτωσιν εἰς τὴν παρατήρησιν τῶν μικρῶν παιδίων. Ἀλλὰ τοιαῦτα ἠθικὰ κατὰπτωσις, καθιστῶσα οὐ μόνον ἀνεκτὰ ἀλλ' ἴσως καὶ εὐχάριστα τοιαῦτα θεάματα ἀναιδῆ, λεληθῶτος παράγεται ἐν τῇ κοινωνίᾳ ὑπὸ ὀφισμένων ἀτόμων, ἐκμεταλλευμένων, τὸ δὴ λεγόμενον, τὰς ἀδυναμίας τοῦ καινοῦ.

Καθῆκεν δὲ τῆς Πολιτείας εἶναι νὰ προλαμβάνῃ τὴν ἐκμετάλλευσιν ταύτην καὶ νὰ κολῆσῃ τὰς ἐκμεταλλευστάς, ὅταν ἰδίως αὗτοι θύωσι τὰς ἠθικὰς κρίσεις τῆς κοινωνίας καὶ ὅταν διὰ συστηματικῆς προπαγάνδας τῆς διαφθορᾶς ἐπιδιώκωσι νὰ ἐξερμανίσωσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ τὰ ἠθικὰ καὶ μεγάλα ἰδεώδη καὶ νὰ προκαλέσωσιν ἀντὶ αὐτῶν τὰς ἐρέξεις καὶ τὰς ἐρμῆς πρὸς κτηνωδεῖς ἀπολαύσεις. Ἐάν τοιαῦτα ἔργα καὶ ἐρέξεις ἐπικρατήσωσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἔάν σαπίσῃ ὁ ἔργανισμὸς αὐτῆς ἐκ τῆς ἠθικῆς διαφθορᾶς, τίποτε πλέον δὲν δύναται νὰ μείνῃ εἰς τὴν θέσιν του. Ἡ ἀνατροπὴ καὶ ἡ τελεία κατάρρευσις τῆς ἐπισκοποῦσθῃσιν κατ' ἀναπότρεπτον ἀνάγκην. Ἐν τῇ ἠθικῇ διαφθορᾷ δὲν ἔχουσι θέσιν τὰ ἠθικὰ ἰδεώδη, ἡ εὐαγέλιαι, τὴ

ἔθνος, ὁ πατριωτισμός, ἡ τιμή, ἡ πίστις. Ἐξαφανίζονται αἱ ἠθικαὶ ἀξίαι καὶ μένει μόνον ὁ ὕλισμός καὶ ὁ κτηνώδης ἡδονισμός, εἰς ὃν μετὰ μανίας ζητοῦσι νὰ ἐξωθήσῃ τὴν κοινωνίαν μας οἱ διάφοροι πεπωρωμένοι ἐκμεταλλεῦται αὐτῆς καὶ προαγωγοὶ τῆς ἀσελγείας. Ἡ κοινωνία ἡ ἑλληνικὴ ἔχει ἀνάγκην προφυλάξεως ἀπὸ τοῦ ἐκφυλισμοῦ, νομίζομεν δ' ὅτι ἡ εἰσαγωγικὴ ἀρχὴ δύναται εἴτε τοὺς κειμένους ἐφαρμοζούσας νόμους, εἴτε ἐν ἀ' ἀγκῃ καὶ ἀδύστηροτέροις προκαλοῦσα νόμους νὰ προφυλάξῃ τὴν κοινωνίαν διὰ τῆς ἀναστοπῆς καὶ τελείας καταργήσεως τῆς προπαγάνδας τῆς ἠθικῆς διαφθορᾶς. Ὅθεν παρακαλοῦμεν ὑμᾶς ὅπως ἐπιληφθῆτε τοῦ σοβαρωτάτου ζητήματος, εἰδικώτερον δὲ μεριμνήσητε ἐν' ἀπαγορευθῆ ἢ ἀπρέπεια καὶ ἀσχημοσύνη τῶν παρεμβλλομένων εἰς τὰ κυττὰ σιγαρέτων εἰκόνων γυμνῶν γυναικῶν, διὰ τῶν ὁποίων εἰκόνων μεγίστη ἠθικὴ ζημία προσγίνεται εἰς τὴν κοινωνίαν.

Ἑμέτερος πρὸς Κύριον Ἐρχέτης
Ο ΑΡΧΙΕΠ ΣΚΟΠΟΣ
† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΣΚΑΡΙΦΗΜΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ
ΤΩΝ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ

Γον
ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΒΛΑΧΟΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Κατὰ Σεπτέμβριον (14) τοῦ 1852 ἐχειροτονήθη ἀρχιεπίσκοπος Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ὁ ἐκ Πατρῶν Θεόφιλος Βλαχοπαπαδόπουλος, διάκονος τοῦ ἀοιδίμου Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ. Οὗτος ἀντὶ τοῦ μέχρι τῶν ἡμερῶν τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ τοῦ ἀγίου Παντελεήμονος¹ ἀνέδειξε τοιοῦτον τὸν ναὸν τοῦ ἀγίου Σπυριδῶνος, διότι πλησίον τούτου κατέκει. Κατὰ τὸ 1854 διετέλεσε συνοδικός². Ἡ ἐξωτερικὴ του ἐμφάνισις ἀπέναντι τοῦ ποιμνίου του ἦτο μεγαλοπρεπής, αἱ θρησκευτικαὶ του περιουσίαι ἐτελοῦντο λίαν πομπωδῶς μετὰ πολυμελοῦς συνοδείας καὶ ἵππων καὶ ἀστυνομικῶν, καὶ αἱ γενναιοδωρία του φέρονται εἰσεῖτι εἰς τὰ στόματα τοῦ λαοῦ. Ἐν τούτοις δὲν ἐμερίμνησεν οὔτε περὶ ἰδρύσεως μητροπολιτικοῦ οἰκῆματος, οὔτε περὶ συστάσεως ἱερατικῆς Σχολῆς. Ἡ ὅλη ἀρχιερατικὴ του θράσις περιωρλιζέτο εἰς τὰς λειτουργίας, εἰς τὴν ἐκδοσιν ἀδειῶν γάμων, ἐπιτιμίων, εἰς τὰς χειροτονίας, ἐγκαίνια, δοξολογίας, διορισμούς, μεταθέσεις καὶ τιμωρίας τῶν κληρικῶν. Τὸ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου, τὸ μυστήριον τῆς μετανόιας καὶ ἐξομολογήσεως καὶ ἡ

σύστασις φιλανθρωπικῶν καταστημάτων καὶ σωματείων ἐντελῶς παρημελήθησαν. Τὰ ἐπιτίμια ἐξεδίδοντο καθ' ἡμέραν κατὰ δεκάδας οὕτως ὥστε ἡ Ἱ. Σύνοδος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 3398 τῆς 14ης Ἰουλίου 1853 Ἐγκυκλίου συνίστα τοῖς ἐπισκόποις νὰ ἀποφεύγῃ τὴν συχνὴν χρῆσιν τῶν ἐπιτιμίων καὶ νὰ ἀσχοληθῶσιν εἰς τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν τοῦ ποιμνίου των μόρφωσιν. Ὅλος ὁ κληρὸς, ἐγκαταλείψας τὰ ἱερά του χρέη, ἀνεμιγνύετο εἰς τὴν πολιτικὴν. Τόση δὲ ἀμάθεια εἶχε παρεισφύσει εἰς τὰς τάξεις τῶν ἱερέων, ὥστε πολλοὶ τούτων ἠσχολοῦντο καὶ εἰς τὰς μαγείας. Ἀναδιψῶντες τὸ ἀρχεῖον τῆς Μητροπόλεως εὔρομεν ἱερεῖς τιμωρηθέντες διὰ τὴν περὶ τὰς μαγείας ἐνασχολήσιν των. Κατ' Αὔγουστον τοῦ 1862 ὁ Θεόφιλος μετετέθη εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν θρόνον τῶν Ἀθηνῶν. Ἐπισκοπικὴ Ἐπιτροπὴ διορισθεῖσα διητύθουε τὴν Ἐπισκοπὴν μέχρι τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1866, ὅτε ἐξελέγη ἀρχιερεὺς ὁ Γεράσιμος Καλοκαιρινός. Αἱ Ἐπισκοπικαὶ Ἐπιτροπαί, συγκατοῦμεναι ἐξ ἀμαθῶν ἱερέων, ὑπηρέτουσαν τυφλῶς τὴν πολιτικὴν, τοσοῦτο μᾶλλον, καθ' ἔσον καὶ τῇ ὑποδείξει τῶν πολιτικῶν διαρίζοντο, ἵνα χρησιμεύσιν ὡς ὄργανα αὐτῶν. Οἱ δὲ μεμρφωμένοι ἱεροκήρυκες ἔδει νὰ σέδωνται καὶ νὰ ὑπακούσιν καὶ νὰ τρέμωσι πρὸ τῶν ἀξέστων τούτων ὀργάνων τῆς φατρίας.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΣ

Κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1866 ἐξελέγη ἀρχιεπίσκοπος Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ὁ Πρωτοσύγκελλος Γεράσιμος Καλοκαιρινός. Τὸν βίον του ἐξιστορεῖ ὁ ἴδιος ἐν ἰδιοχειρῷ του ἐγγράφῳ, ὅπερ καταχωροῦμεν αὐτολεξεῖ.

«Πανοσιώτατε ἄγιε Ἀρχιμανδρίτα
κύριε Δαμασκηνέ.

Λαβὼν τὴν ἀπὸ 12 τρ. ὑμετέραν σημείωσιν, δι' ἧς με ἐρωτᾶτε ποῦ ἔκαμα τὰς τελευταίας μου σπουδάς κτλ., ἀπαντῶ πρὸς ὑμᾶς.

Ὅτι γεννηθεὶς ἐν τῇ πατρίδι μου Κύθηρα κατὰ τὸν Αὔγουστον τοῦ 1820 μετέβην εἰς τὸ Ἡράκλειον τῆς Κρήτης κατὰ τὸ 1830 πρὸς τὸν ἐκεῖ διαμένοντα ἀδελφόν μου, καὶ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1833 ἐχειροτονήθη ἱεροδιάκονος ἐν τῇ μητροπόλει τῆς Κρήτης ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Μελετίου καὶ παρ' αὐτῷ διέμεινα ἐπὶ 18 μῆνας, ἐκεῖθεν δὲ ἀναχωρήσας μετέβην εἰς Ἰδραν, ὅπου διέμεινα ἕως τὰ 1836, μετὰ ταῦτα μεταβάς εἰς Ἀθήνας κατετάχθην μαθητῆς εἰς τὸ Σχολαρχεῖον. Διεθὼν δὲ καὶ τὰ μαθήματα τοῦ Γυμνασίου μέχρι τοῦ 1842 καὶ λαβὼν ἀπολυτήριον ἐνεγράφη μαθητῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ἐξακολούθησας ἐπὶ ἐν ἔτος τὰ μαθήματα τῆς θεολογίας καὶ ἄλλα. Ἐπειτα ἀναχωρήσας εἰς Κωνσταντινούπολιν δι' ὑπόθεσιν μου ἔμεινα ἐκεῖ ἐν τῇ θεολογικῇ Σχολῇ τῆς Χάλκης ἀπὸ τῶν Ὀκτώβριον τοῦ 1844 ἀκούων τὰ παρὰ τοῦ Κωνσταντίνου Τυπάλδου διδασκόμενα θεο-

1. Ἡ ἐνορία τοῦ ἀγίου Παντελεήμονος εἶχε πεντακοσίας οἰκογενείας καὶ τρεῖς ἡμερησίους. (Ἐγγραφοῦν Δημάρχου 6ης Σεπτεμβρίου 1847).

2. Ἐγκύκλιος Συνόδου σελ. 327.

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ

Ἡμερομηνία	Κυριακαὶ Ἐδαγγελίων	Κυριακαὶ Ἀποστόλων	Ἑορταὶ	* Ἦχοι
ΙΟΥΛΙΟΣ	3 Κυριακὴ Γ' Ματθαίου	Κυριακὴ Γ'	Γ'	β'
	10 > Δ' Ματθαίου	Κυριακὴ Δ'	Δ'	γ'
	17 > Ἁγίων Πατέρων	Κυριακὴ Ἁγ. Πατέρων	Ε'	δ'
	24 > Στ' Ματθαίου	Κυριακὴ Στ'	Στ'	πλ. α'
	31 > Ζ' Ματθαίου	Κυριακὴ Ζ'	Ζ'	πλ. β'
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	7 Η' Ματθαίου	Κυριακὴ Η'	Η'	βαρὴς
	14 Θ' Ματθαίου	Κυριακὴ Θ'	Θ'	πλ. δ'
	21 Ι' Ματθαίου	Κυριακὴ Ι'	Ι'	α'
	28 ΙΑ' Ματθαίου	Κυριακὴ ΙΑ'	ΙΑ'	β'

λογικὰ καὶ ἄλλα μαθήματα. Κατὰ δὲ τὸν Αὐγούστον τοῦ 1849 ἀνεχώρησα εἰς Κρήτην καὶ κατὰ τὸ 1850 ἐπανήλθον εἰς Ἀθήνας. Τὸν Σεπτέμβριον δὲ τοῦ 1852 χειροτονήθεις ἱερεὺς καὶ Πρωτοσύγκελλος ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Πατρῶν Μισαήλ διέμεινα παρ' αὐτῷ μέχρι τῆς τελευταίας αὐτοῦ, ἧτις ἐσυνέβη κατὰ τὴν 21 Ἰουλίου τοῦ 1862. Ἐκτοτε ἔμεινον εἰς Ἀθήνας ἀνευ θέσεως. Κατὰ τὴν 5 Ἰουνίου τοῦ 1866 ἐχειροτονήθην ἀρχιερεὺς Ἀκαρνανίας. Εἰς οὐδεμίαν δὲ Μονὴν ἀνήκον. Ταῦτα φίλιτατα τὰ κατ' ἐμέ.

Ἐν Μεσολογγίῳ τὴν 18 Μαρτίου 1869.

Ὁ Ἀκαρνανίας

Πάσχων ἐξ ἀρθρίτιδος χρονίας οὐδὲν σπουδαῖον διέπραξεν ὑπὲρ τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς ἀναγεννήσεως τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος. Διατέλεσε συνοδικὸς κατὰ τὰ ἔτη 1869 καὶ 1885. Ἀπεβίωσε τῇ 27 Νοεμβρίου 1887 περὶ τὴν 7 μ. μ. καὶ ἐτάφη τὴν ἐπομένην φιλίσεως τῆς νεκρωσίμου ἀκολουθίας ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος. (Ἀριθ. 5842 28 Νοεμβρίου 1887 ἔγγραφο Νομαρχίας, Ἀρχιεῖον). Ὁ Καλοκαιρινός, ὡς καὶ πάντες οἱ τότε Ἐπίσκοποι, περιωρίζετο εἰς μίαν τυπικὴν γραφειοκρατίαν. Οὐδεμίαν ἰδέαν δράσεως ἠθικοκοινωνικῆς εἶχεν. Ὅλιγοὶ τῶν τότε ἐπισκόπων ἠσχολήθησαν εἰς τὰ χριστιανικὰ γράμματα. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γερασίμου Καλοκαιρινοῦ διορίσθη ἡ συνήθης Ἐπισκοπικὴ Ἐπιτροπὴ πρὸς διακυβέρνησιν τῆς Ἐκκλησίας Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας μέχρι τῆς ἐκλογῆς καὶ τοποθετήσεως τοῦ ἀρχιεπισκόπου Παρθενίου Ἀκόλα (10 Δεκεμβρίου 1892).

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ ΑΚΥΛΑΣ

Ἐγεννήθη ἐν Θήρῃ τῷ 1836. Ὁ πατήρ του Μακαρὴλ τὸν ἐδίδαξε τὰ πρῶτα γράμματα. Εἰς ἡλικίαν 15 ἐτώνμετέβη παρὰ τῷ ἐκ πατρὸς θεῷ του ἐπισκόπου Νάξου Παρθενίῳ, παρ' οὗ χειροτονήθεις διάκονος, ἠκολούθησε τούτῳ συνοδικῷ κληθέντι εἰς Ἀθήνας. Ἀποπερατώσας τὰς σπουδὰς του ἐν τῇ Ριζαρείῳ Ἱερατικῇ Σχολῇ ἐνεγράφη ἐν τοῖς φοιτηταῖς τῆς θεολογικῆς Σχο-

λῆς τοῦ Πανεπιστημίου. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν του διορίσθη διευθυντὴς τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς Σύρου, ὅθεν τῷ 1870 μετετέθη εἰς τὴν τῆς Τριπόλεως. Τῷ 1869 συνάθευσε τὸν ἀσπίμον Ἀρχιεπ. Σύρου Λυκοδρόγον εἰς Αἰθέρπουλ τῆς Ἀγγλίας, οὗ τὴν ἐκκλησιαστικὴν δράσιν ἐν Ἀγγλίᾳ περιέγραψεν ἐν ἰδίῳ πονήματι ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σύρου καὶ Τήνου Ἀλέξανδρος Λυκοδρόγος ἐν Ἀγγλίᾳ κατὰ τὸ 1870» καὶ ἐξέδοτο τόποις τῷ 1901 ἐν Ἀθήναις. Τῷ 1875 μετετέθη εἰς τὴν Ἱερατικὴν Σχολὴν Κερκύρας καὶ τέλος τῇ 10ῃ Δεκεμβρίου 1892 ἐχειροτονήθη ἀρχιερεὺς Ἀκαρνανίας, θέλων ν' ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τῶν ἐξ Ἠπείρου ἱερέων, οἵτινες κατὰ τὸ πλεῖστον ἐφημέρευον ἐν Αἰτωλοακαρνανίᾳ, προσῆλθον εἰς πολλὰς χειροτονίας ἱερέων, καὶ εἰς χωρία σμικρότατα ἐχειροτόνησε καὶ ἐτοποθέτησε δύο καὶ τρεῖς ἐφημερίους ἀδιαφορήσας περὶ τῆς συντηρήσεώς των. Ἑπανειληγμένως ἐκλήθη ὡς συνοδικός. Ἠγάπηε τὸ κήρυγμα τοῦ θεοῦ λόγου καὶ τοὺς ὑπηρέτας τοῦ λόγου περιεποιεῖτο. Ὁ ἴδιος διελάλει τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀπὸ διψήρας, καὶ διὰ τοῦτο οὐδεμίαν ἐντύπωσιν ἐνεποίησε. Ἐδημοσίευσε δὲ καὶ τινα λογίδια ἀνευ ἀξίας τινός. Ἐν τῇ λειτουργίᾳ ἦτο μεγαλοπρεπής, ἀλλ' ἐξήθυμος, καὶ κολλάκις ἐρράπιζε τοὺς διακόνους καὶ ἱερεῖς, ἐπιλήσιμον γινόμενος, ὅτι: «ἐτύπων τοὺς ἀμαρτάνοντας ἐπίσκοπος καθαιρείσθω».

Γενικῶς δὲ οἱ ἐπίσκοποι τῆς ἐποχῆς του ἐνεφοροῦντο πνεύματος ἀπολυταρχικοῦ, ἐκλαμβάνοντες τοὺς διακόνους καὶ ἱερεῖς ὡς κατωτέρους κληρικούς, ἐνθ' εἶναι ἀνώτεροι κληρικοί, ὡς καὶ οἱ ἴδιοι ἐπίσκοποι, καὶ ὅπότε οἱ ἐπίσκοποι ἐξευτελιζοῦσι τοὺς ἱερεῖς ἐνώπιον τοῦ λαοῦ μὲν ποῖον τότε κῶρος ὅσοι θὰ ἐμφανισθῶσι πρὸς τοῦ ποιμνίου των. Οἱ θρησκευτικοὶ ἀναρχισμοὶ τῆς δεσποτείας πρέπει πλέον νὰ ἐκλείψωσι, καὶ οἱ ἐπίσκοποι δεόν νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τοὺς χρέοντες τῶν Ἀποστόλων, ὅτι ἡ κλήρος ἀπετέλει ἀδελφότητα. Ὁ Ἀκόλας ἀπεβίωσεν ἐν Ἀθήναις κατὰ Δεκεμβρίου τοῦ 1914 καὶ Ἐπισκοπικῇ Ἐπιτροπῇ διορίσθη πρὸς ἐκείνην τῶν τῆς Ἐκκλησίας Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας.

Ἄσκη. ΣΠΕΡΦΟΝΟΣ ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΚΟΥ

Ἱεροκήρυξ Αἰτωλοακαρνανίας

Ἡ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Ὁ φίλος Ἀρχιμανδύτης κ. Σπυρόντος Παπακυριακοῦ ἱεσ οκλήρως Αἰτωλοακαρνανίας εἰς τὸ ἐπιφύλ. 21 φύλλον τῆς Ἐκκλησίας ἀπολαμπωρῆτος ἡλως ἐσκάρωσε ἐν «Σκιαροφῆμα ιστορίας τῆς Ἐκκλησίας Αἰτωλίας—Ἀκαρνανίας».

Καὶ ἐν πρώτοις ἀφοῦ ἀναφέρει τὰ τοσούτας λεχθέντα καὶ γραφέντα περὶ τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰαυρικοῦ καὶ τῆς σχέσεως αὐτῶν πρὸς τὸν Πάπαν, ὅπται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ μερικὰς εἰδήσεις περὶ τῆς

Ἐκκλησίας Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ἀτυχῶς ἀτυχίας περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν σχετικῶν πηγῶν. Οὕτως ὡς πρῶτον Ἐπίσκοπον Ναυπάκτου ἀναφέρει τὸν Καλλικράτην περὶ τὸ 197 μ.Χ., ἐνῶ πρῶτος γνωστός Ἐπίσκοπος εἶνε ὁ Πολυκράτης παρουσιάσας εἰς τὴν Γ' ἐν Ἐφέσῳ Οἰκουμενικῇ Σύνοδον καὶ τοῦτον ἀναφέρουν πάντες οἱ Ἐπισκοπικοὶ κατάλογοι τῆς Ἐκκλησίας ταύτης. Ἀσφαλῶς ὁ φίλος Ἀρχιμανδρίτης παρεσύρθη ἀπὸ τὸν Ἀραβαντινόν, πολλὰ τὰ ἡμιοσημένα ἀναγράψαντα εἰς τὴν χρονογραφίαν του τῆς Ἡπείρου.

Ἐπειτα «τῆς Νικοπόλεως, λέγει, παρακμασίας ἀνεδείχθη Μητρόπολις ἡ Ναύπακτος». πότε ἐγένετο τοῦτο, δὲν μᾶς λέγει. Ἡ Ναύπακτος κατ' ἀρχὰς ὡς Ἐπισκοπὴ ἐτέλει ὑπὸ τὸν Μητροπολίτην Κορίνθου, πολὺ ἐνωρὶς ὅμως, πολὺ πρὸ τῆς παρακμῆς τῆς Νικοπόλεως, χειραφετήθη, μετὰ δὲ τὴν πλήρη παρακμὴν τῆς Νικοπόλεως, περὶ τὰ τέλη τοῦ 9, ἢ μᾶλλον τὰς ἀρχὰς τοῦ 10 αἰῶνος, ἀφοῦ ὁ τελευταῖος Μητροπολίτης τῆς Νικοπόλεως Δανιὴλ ἀπεβίωσεν τὴν 11ην Ἰουνίου 911, ὁ δὲ Στρατηγὸς τῆς Παλαιᾶς Ἡπείρου μετέφερεν τὴν ἔδραν του ἐκ Νικοπόλεως εἰς Ναύπακτον, τότε ἀσφαλῶς καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς Ναυπάκτου ἀντικαταστήσας τὸν Νικοπόλεως προσέλαβεν τὸν τίτλον Μητροπολίτου Ναυπάκτου—Νικοπόλεως ἢ μᾶλλον Ναυπάκτου καὶ ἑξάρχου Νικοπόλεως (βλέπε ἀρχαῖα τακτικά), ἀποκτήσας τὴν πνευματικὴν ὑπεροχὴν ἐφ' ὅλων τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Παλαιᾶς Ἡπείρου, ὑπαγομένων πρότερον ὑπὸ τὴν Μητρόπολιν τῆς Νικοπόλεως, δηλαδὴ τοῦ 1) Βουδίτσης, 2) Ἀετοῦ, 3) Ἀγελῶν, 4) Βωγῶν, 5) Ἰωαννίνων, 6) Φωτικῆς, 7) Ἀδριανουπόλεως καὶ 8) Βουθρωτοῦ. Ἐκτοτε μέχρι τῆς ἀρχῆς τοῦ 14 αἰῶνος ὁ Μητροπολίτης Ναυπάκτου ὑπέριμος ἐπεῖχεν τὸν τόπον τοῦ Σεβαστείας τῆς Μεγάλης ὡς ἀναγινώσκωμεν ἐν τινι Συνοδικῇ πράξει τοῦ 1272 (Acta et diplomata τόμ. Γ' σελ. 179—398 καὶ 401) μετὰ δὲ τὸ 1272 ἀναφέρεται πλέον καὶ ὡς ἑξαρχος πάσης Αἰτωλίας.

Ἐσφαλμένως ἐπίσης γράφει «τῷ 1319 ἐπὶ Ἀνδρονικοῦ τοῦ Γέροντος ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἰωαννίνων Ἐπισκοποῦσα τῆς Μητροπόλεως Ναυπάκτου ἐτιμήθη διὰ χρυσοβούλου εἰς Μητρόπολιν καὶ ὑπέταξεν ἐφ' ἑαυτὴν τὰς πλείονας τῶν Ἐπισκοπῶν τοῦ Μητροπολίτου Ναυπάκτου ἡτοι Ἀδριανουπόλεως, Χειμάρρας, Βουθρωτοῦ καὶ Φωτικῆς». Τὰ Ἰωάννινα πολὺ πρὸ τοῦ 1319 εἶχον τιμηθῆ διὰ Μητροπολιτικοῦ Θερόνου καὶ δὴ μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1285—1307 ὅτε ἡ Ναύπακτος κατελήφθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν ἰταλῶν τοῦτο εἶνε ἱστορικῶς ἀναντίρρητον (βλέπε λίαν προσεχῶς πραγματείαν μου περὶ τῆς Ἐκκλησίας Ἰωαννίνων εἰς τὰ «Ἡπειρωτικὰ Χρονικά» Ἰωαννίνων)—σφάλλεται δὲ καὶ ὁ Παπαρηγόπουλος γράφων (Ἱστορία Ἑλλήν. Ἔθνος ἐκδ. Ἐλευθερουδάκη τόμ. 5 σελ. 116) ὅτι «τὸ 1295 ὅτε οἱ Λατῖνοι κατέλαβον τὴν Ναύπακτον ὁ Λατῖνος Μητροπολίτης ἤδραυνεν εἰς Ναύπακτον, οἱ Ἕλληνες κάτοικοι αὐτῆς ἐπεβλήθησαν ὑπὸ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν (γράφει Μητρόπολιν) Ἰωαννίνων». Τοῦτο ἐγένετο βραδύτερον τὸ 1365,

ὅτε τοῦ τότε Ναυπάκτου πρῶτον δὲ Κεφαλληνίας ἀποσκιρτήσαντος, πιθανῶς, πρὸς τοὺς Λατίνους, ἢ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησία τὰ δικαιώματα πάντα τῆς Μητροπόλεως Ναυπάκτου παρεχώρησεν εἰς τὸν Μητροπολίτην Ἰωαννίνων ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἰωαννίνων Σεβαστιανοῦ ἐπέχοντος μόνον τὸν τόπον τοῦ Ναυπάκτου.

Ἄλλ' ἡ παραχώρησις αὕτη ὑπῆρξε προσωρινή, διότι μετ' ὀλίγον, μετὰ δύο ἢ τρία ἔτη, ἐξελέγη πάλιν Μητροπολίτης Ναυπάκτου. Ἐπίσης τὸ 1365 καὶ ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ τῆς Λευκάδος ὑπήχθη ὑπὸ τὸν Μητροπολίτην Ἰωαννίνων, ἀλλὰ καὶ ἡ προσάρτησις αὕτη ὑπῆρξε προσωρινὴ μέχρι τοῦ 1367. Τὸ Χρυσόβουλον τοῦ Ἀνδρονικοῦ τοῦ Γέροντος τὸ ἐκδοθὲν κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1321 ἀπλῶς ἐπεκύρωσε τὰ ἤδη πρὸ πολλοῦ παραχωρηθέντα δικαιώματα τῆς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων, οὐδ' ἀληθεύει ἐπίσης τὸ λεγόμενον ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου: ὅτι οἱ πλείονες τῶν Ἐπισκοπῶν Ναυπάκτου ὑπετάγησαν ὑπὸ τὴν Ἰωαννίνων μόνον ἢ Ἀδριανουπόλεως (ὡς ἐλέγετο κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ ὄχι Ἀδριανουπόλεως ὡς γράφει ὁ Ἀρχιμανδρίτης), καὶ ἡ Βελλᾶς εἶνε Ἐπισκοπαὶ τοῦ Ἰωαννίνων, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ Χειμάρρα καὶ τὸ Βουθρωτόν, πολὺ δὲ περισσότερον ὄχι ἡ Φωτικὴ διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην δὲν ὑπῆρχε πλέον Ἐπισκοπὴ Φωτικῆς. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης οὐχὶ ὀρθῶς προσθέτει καὶ τὰ ἑξῆς «εἰς τὴν ἀριστούστατον Μητρόπολιν Ἰωαννίνων ὑπετάγησαν οὐχὶ μόνον αἱ μνημονευθεῖσαι Ἐπισκοπαί, ἀλλ' ὑπήχθησαν προσεῖτι ὑπὸ τῆς ἐν Κων-πόλει Συνόδου καὶ ὁ Κερκύρας, ὁ Λευκάδος, ὁ Περιστερᾶς, ὁ Φοινίκης, Ἀγγιάσμου, ὁ Εὐθείας καὶ Σωρείας, ὁ Κοζύλας καὶ ὁ Ἐλαίας καὶ Πάργης». Ἐπισκοπὴ Περιστερᾶς οὐδέποτε ὑπῆρξεν εἰς Ἡπειρον κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην. Αἱ Ἐπισκοπαὶ Φοινίκης, Ἀγγιάσμου καὶ Εὐθείας εἶχον ἐκλείψει πρὸ πολλῶν ἑκατονταετηρίδων ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἀπὸ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὁρίζοντος τῆς ἡπειρωτικῆς χώρας. Πολὺ πρὶν ἔτι κτισθῶσι τὰ Ἰωάννινα.

Ἡ Κέρκυρα ἀπὸ τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀποτελοῦσα μέρος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Παλαιᾶς Ἡπείρου καὶ τελοῦσα ὑπὸ τὴν Μητρόπολιν Νικοπόλεως, μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Νικοπόλεως χειραφετήθη ἀνυψοθεῖσα εἰς Ἀρχιεπισκοπὴν, βραδύτερον δὲ εἰς Μητρόπολιν καὶ μόνον περὶ τὸ 1394 ὑπήχθη ὑπὸ τὴν ψιλὴν μόνον πνευματικὴν ἐξάρτησιν τοῦ Ἰωαννίνων φέροντος ἑκτοτε καὶ τὸν τίτλον «ἑξάρχου Κερκύρας». Ἡ Κοζύλη ὑπήγετο ὑπὸ τοὺς Φράγκους ἡνωμένη μετὰ τῆς Χειμάρρας καὶ μόνον τὸ 1363 ὁ Κοζύλης καὶ Χειμάρρας Φράκ Νικόλαος ὑπέβαλε τὴν Ἐπισκοπὴν ταύτην εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κων-πόλεως ἐπὶ τοῦ Πατριάρχου Καλλίστου (Miklosich—Müller Acta et Diplomata τόμ. Α. σελ. 171). Ἐπισκοπὴ δὲ Ἐλαίας καὶ Πάργας οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἐν Θεσπρωτίᾳ, ἀλλ' οὐδὲ Κοζύλας καὶ Νικοπόλεως ὑπῆρξε ποτὲ ὑπαγομένη ὑπὸ τὸν Ἰωαννίνων. Ἡ Νικόπολις ἐνωθεῖσα μετὰ τῆς Μητροπόλεως ἀπὸ τοῦ δεκάτου αἰῶνος ἔπαυσεν ἔχουσα ἴδιαν Μητρόπολιν ἢ Ἐπισκοπὴν μόνον Λατῖνοι Ἐπισκοποι in partibus φέρουσι τὸν τίτλον τοῦ Νικοπό-

Ἐκκλησίας Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ἀτυχῶς ἀτυχίας περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν σχετικῶν πηγῶν. Οὕτως ὡς πρῶτον Ἐπίσκοπον Ναυπάκτου ἀναφέρει τὸν Καλλικράτην περὶ τὸ 197 μ.Χ., ἐνῶ πρῶτος γνωστός Ἐπίσκοπος εἶνε ὁ Πολυκράτης παρουσιάσας εἰς τὴν Γ' ἐν Ἐφέσῳ Οἰκουμενικῇ Σύνοδον καὶ τοῦτον ἀναφέρουν πάντες οἱ Ἐπισκοπικοὶ κατάλογοι τῆς Ἐκκλησίας ταύτης. Ἀσφαλῶς ὁ φίλος Ἀρχιμανδρίτης παρεσύρθη ἀπὸ τὸν Ἀραβαντινόν, πολλὰ τὰ ἡμαρτημένα ἀναγράψαντα εἰς τὴν χρονογραφίαν του τῆς Ἡπείρου.

Ἐπειτα «τῆς Νικοπόλεως, λέγει, παρακμασάσης ἀνεδείχθη Μητρόπολις ἡ Ναύπακτος». πότε ἐγένετο τοῦτο, δὲν μᾶς λέγει. Ἡ Ναύπακτος κατ' ἀρχάς ὡς Ἐπισκοπὴ ἐτέλει ὑπὸ τὸν Μητροπολίτην Κορίνθου, πολὺ ἐνωρίς ὅμως, πολὺ πρὸ τῆς παρακμῆς τῆς Νικοπόλεως, χειραφετήθη, μετὰ δὲ τὴν πλήρη παρακμὴν τῆς Νικοπόλεως, περὶ τὰ τέλη τοῦ 9, ἢ μᾶλλον τὰς ἀρχάς τοῦ 10 αἰῶνος, ἀφοῦ ὁ τελευταῖος Μητροπολίτης τῆς Νικοπόλεως Δανιὴλ ἀπεβίωσεν τὴν 11ην Ἰουνίου 911, ὁ δὲ Στρατηγὸς τῆς Παλαιᾶς Ἡπείρου μετέφερεν τὴν ἔδραν του ἐκ Νικοπόλεως εἰς Ναύπακτον, τότε ἀσφαλῶς καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς Ναυπάκτου ἀντικαταστήσας τὸν Νικοπόλεως προσέλαβεν τὸν τίτλον Μητροπολίτου Ναυπάκτου—Νικοπόλεως ἢ μᾶλλον Ναυπάκτου καὶ ἐξάρχου Νικοπόλεως (Βλέπε ἀρχαῖα τακτικά, ἀποκτήσας τὴν πνευματικὴν ὑπεροχὴν ἐφ' ὅλων τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Παλαιᾶς Ἡπείρου, ὑπαγομένων πρότερον ὑπὸ τὴν Μητρόπολιν τῆς Νικοπόλεως, δηλαδὴ τοῦ 1) Βουδίτης, 2) Ἀετοῦ, 3) Ἀχελώου, 4) Βαγῶν, 5) Ἰωαννίνων, 6) Φωτικῆς, 7) Ἀδριανουπόλεως καὶ 8) Βουθρωτοῦ. Ἐκτοτε μέχρι τῆς ἀρχῆς τοῦ 14 αἰῶνος ὁ Μητροπολίτης Ναυπάκτου ὑπέρομιος ἐπέειχεν τὸν τίτλον τοῦ Σεβαστείας τῆς Μεγάλης ὡς ἀναγινώσκωμεν ἐν τινι Συνοδικῇ πράξει τοῦ 1272 (Acta et diplomata τόμ. Γ' σελ. 179—398 καὶ 401) μετὰ δὲ τὸ 1272 ἀναφέρεται πλέον καὶ ὡς ἐξάρχος πάσης Αἰτωλίας.

Ἐσφαλμένως ἐπίσης γράφει «τῷ 1319 ἐπὶ Ἀνδρονικοῦ τοῦ Γέροντος ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἰωαννίνων Ἐπισκοποῦσα τῆς Μητροπόλεως Ναυπάκτου ἐτιμήθη διὰ χρυσοβούλου εἰς Μητρόπολιν καὶ ὑπέταξεν ὑφ' ἑαυτὴν τὰς πλείονας τῶν Ἐπισκοπῶν τοῦ Μητροπολίτου Ναυπάκτου ἴητο Ἀνδριανουπόλεως, Χειμάρρας, Βουθρωτοῦ καὶ Φωτικῆς». Τὰ Ἰωάννινα πολὺ πρὸ τοῦ 1319 εἶχον τιμηθῆ διὰ Μητροπολιτικοῦ Θρόνου καὶ δὴ μετὰ τῶν ἐτῶν 1285—1307 ὅτε ἡ Ναύπακτος κατελήφθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν τοῦτο εἶνε ἱστορικῶς ἀναντίρρητον (Βλέπε λίαν προσεχῶς πραγματεῖαν μου περὶ τῆς Ἐκκλησίας Ἰωαννίνων εἰς τὰ Ἡπειρωτικὰ Χρονικά Ἰωαννίνων)—σφάλλεται δὲ καὶ ὁ Παπαρηγόπουλος γράφων (Ἱστορία Ἑλλήν. Ἔθνος ἐκδ. Ἐλευθεροδάκη τόμ. δ σελ. 116) ὅτι «τὸ 1295 ὅτε οἱ Λατῖνοι κατέλαβον τὴν Ναύπακτον ὁ Λατῖνος Μητροπολίτης ἤδραυνεν εἰς Ναύπακτον, οἱ Ἕλληνες αἰτικοὶ αὐτῆς ὑπεβλήθησαν ὑπὸ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν (γράφει Μητρόπολιν) Ἰωαννίνων». Τοῦτο ἐγένετο βραδύτερον τὸ 1365,

ὅτε τοῦ τότε Ναυπάκτου πρῶην δὲ Κεφαλληνίας ἀποσκιρτήσαντος, πιθανῶς, πρὸς τοὺς Λατίνους, ἢ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησία τὰ δικαιώματα πάντα τῆς Μητροπόλεως Ναυπάκτου παρεχώρησεν εἰς τὸν Μητροπολίτην Ἰωαννίνων ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἰωαννίνων Σεβαστιανοῦ ἐπέχοντος μόνον τὸν τίτλον τοῦ Ναυπάκτου.

Ἄλλ' ἡ παραχώρησις αὕτη ὑπῆρξε προσωρινή, διότι μετ' ὀλίγον, μετὰ δύο ἢ τρία ἔτη, ἐξελέγη πάλιν Μητροπολίτης Ναυπάκτου. Ἐπίσης τὸ 1365 καὶ ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ τῆς Λευκάδος ὑπήχθη ὑπὸ τὸν Μητροπολίτην Ἰωαννίνων, ἀλλὰ καὶ ἡ προσάρτησις αὕτη ὑπῆρξε προσωρινή μέχρι τοῦ 1367. Τὸ Χρυσόβουλον τοῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Γέροντος τὸ ἐκδοθὲν κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1321 ἀπλῶς ἐπεκύρωσε τὰ ἤδη πρὸ πολλοῦ παραχωρηθέντα δικαιώματα τῆς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων, οὐδ' ἀληθεύει ἐπίσης τὸ λεγόμενον ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου: ὅτι οἱ πλείονες τῶν Ἐπισκοπῶν Ναυπάκτου ὑπετάγησαν ὑπὸ τὴν Ἰωαννίνων μόνον ἢ Ἀδριανουπόλεως (ὡς ἐλέγετο κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ ὄχι Ἀδριανουπόλεως ὡς γράφει ὁ Ἀρχιμανδρίτης), καὶ ἡ Βελλᾶς εἶνε Ἐπισκοπαὶ τοῦ Ἰωαννίνων, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ Χειμάρρα καὶ τὸ Βουθρωτόν, πολὺ δὲ περισσότερον ὄχι ἡ Φωτικὴ διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην δὲν ὑπῆρχε πλέον Ἐπισκοπὴ Φωτικῆς. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης οὐχὶ ὀρθῶς προσθέτει καὶ τὰ ἑξῆς «εἰς τὴν ἀριστῆστατον Μητρόπολιν Ἰωαννίνων ὑπετάγησαν οὐχὶ μόνον αἱ μνημονευθεῖσαι Ἐπισκοπαί, ἀλλ' ὑπήχθησαν προσέτι ὑπὸ τῆς ἐν Κων)πόλει Συνόδου καὶ ὁ Κερκύρας, ὁ Λευκάδος, ὁ Περιοστερᾶς, ὁ Φοινίκης, Ἀγχιάσμου, ὁ Εὐθροίας καὶ Σωρείας, ὁ Κοζύλας καὶ ὁ Ἐλαίας καὶ Πάργας». Ἐπισκοπὴ Περιοστερᾶς οὐδέποτε ὑπῆρξεν εἰς Ἡπειρον κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην. Αἱ Ἐπισκοπαὶ Φοινίκης, Ἀγχιάσμου καὶ Εὐθροίας εἶχον ἐκλείψει πρὸ πολλῶν ἑκατονταετηρίδων ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἀπὸ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὀρίζοντος τῆς ἠπειρωτικῆς χώρας. Πολὺ πρὶν ἔτι κτισθῶσι τὰ Ἰωάννινα.

Ἡ Κέρκυρα ἀπὸ τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀποτελοῦσα μέρος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Παλαιᾶς Ἡπείρου καὶ τελοῦσα ὑπὸ τὴν Μητρόπολιν Νικοπόλεως, μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Νικοπόλεως χειραφετήθη ἀνυψωθεῖσα εἰς Ἀρχιεπισκοπὴν, βραδύτερον δὲ εἰς Μητρόπολιν καὶ μόνον περὶ τὸ 1394 ὑπήχθη ὑπὸ τὴν ψιλὴν μόνον πνευματικὴν ἐξάρτησιν τοῦ Ἰωαννίνων φέροντος ἔκτοτε καὶ τὸν τίτλον «ἐξάρχου Κερκύρας». Ἡ Κοζύλη ὑπήχθη ὑπὸ τοῖς Φράγκοις ἠνωμένη μετὰ τῆς Χειμάρρας καὶ μόνον τὸ 1363 ὁ Κοζύλης καὶ Χειμάρρας Φράγκος Νικόλαος υπέβαλε τὴν Ἐπισκοπὴν ταύτην εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κων)πόλεως ἐπὶ τοῦ Πατριάρχου Καλλίστου (Miklosich—Müller Acta et Diplomata τόμ. Α. σελ. 171). Ἐπισκοπὴ δὲ Ἐλαίας καὶ Πάργας οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἐν Θεσπρωτίᾳ, ἀλλ' οὐδὲ Κοζύλας καὶ Νικοπόλεως ὑπῆρξε ποτὲ ὑπαγομένη ὑπὸ τὸν Ἰωαννίνων. Ἡ Νικοπολις ἐνωθεῖσα μετὰ τῆς Μητροπόλεως ἀπὸ τοῦ δεκάτου αἰῶνος ἔπαισεν ἔχουσα ἴδιαν Μητρόπολιν ἢ Ἐπισκοπὴν μόνον Λατῖνοι Ἐπισκοποι in partibus φέρουσι τὸν τίτλον τοῦ Νικοπό-

λεως και από τοῦ 1390 μέχρι τοῦ 1437, ὁ Le Quien ἀναφέρει 12 τοιοῦτους ἐξαχθέντας ἐκ τῶν πινάκων τοῦ Βατικανοῦ καὶ τῶν ποντιφικῶν διπλωμάτων ὑπὸ τοῦ Brémond. Ἴσως περὶ τὰ τέλη τοῦ 18 αἰῶνος ἢ τὰς ἀρχὰς τοῦ 19 ἢ Μ. Ἐκκλησία νὰ προσέθηκεν εἰς τὸν τίτλον τῆς Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης καὶ τὸν τῆς Νικοπόλεως, ἀφοῦ ὁ Ἅγιος Ἀρχιμανδρίτης εἶδε Πατριαρχικὰ συγγίλια τῶν ἐτῶν 1765 καὶ 1803, ἐν οἷς ὁ Ναυπάκτου τιλοφορεῖται «Ναυπάκτου, Νικοπόλεως καὶ Ἄρτης». ἡμεῖς ποτὲ δὲν εἶδαμεν τοιαῦτα, τοῦναντίον εἰς ὅσα ἔχομεν ὑπ' ὄψιν κατ' ὄλου τοὺς μετὰ τὴν ἄλωσιν χρόνους μέχρι τοῦ 1740, ὁ Ναυπάκτου τιλοφορεῖται πάντοτε «Ναυπάκτου, Ἄρτης» καὶ ὅτι ἀντὶ τοῦ ἀπολυθέντος Ἰγνατίου κατὰ Ἀπρίλιον τοῦ 1806 ἐξελέγη Μητροπολίτης ὁ Μ. Ἀρχιεπίσκοπος Πορφύριος εἰς τὸ σχετικὸν Πατριαρχικὸν ὑπόμνημα τῆς ἐκλογῆς ἀναφέρεται ἁπλῶς «Ναυπάκτου Ἄρτης» (Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» περίοδος Β' τόμ. Α'. σελ. 455). Καὶ εἶνε μὲν ἀλήθες ὅτι τὸ 1575 ἀπαντώμεν τὸν Νικοπόλεως Γαβριήλ (Κώδιξ Δ. 53 τῆς Λαύρας τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἐν περιοδικῷ «Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς» ἔτος Α'. τευχ. Α'), ἀλλ' ἀσφαλῶς δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ τῆς ἡμετέρας Μητροπόλεως, ἀλλὰ περὶ ἄλλης καὶ δὴ τῆς ἐν Μακεδονίᾳ (Νευροκόπου) τοιαύτης, Νικοπόλεως λεγομένης καὶ ταύτης. Ὁ φίλος Ἀρχιμανδρίτης υποπίπτει καὶ εἰς ἄλλο σφάλμα ἀντιφάσεως: ἐνῶ τὸ 1204 θέλει τὴν Ἄρταν Μητρόπολιν ἔχουσαν ὑφ' ἑαυτὴν ἕξ Ἐπισκοπὰς Ραγῶν. Ἀγελῶν, Ἀετοῦ καὶ Βονίτας, ἐν ὑποσημειώσει 2 τῆς αὐτῆς σελίδος ἀναφέρει πρᾶξιν Πατριαρχικὴν τοῦ 1229, ἐν ἣ ἀναφέρεται ὁ Ἐπίσκοπος Ἄρτης Ἰωάννης: πῶς γίνεται τὸ ἔτος 1204 νὰ εἶνε Μητρόπολις τριῶν ἐξουσιάζουσα τόσων ἐπισκοπῶν καὶ μετὰ 23 ἔτη ἁπλῆ Ἐπισκοπὴ ἐξουσιάζουμένη ὑπὸ τοῦ Ναυπάκτου; Ἀπλούστατα διότι μέχρι τοῦ 1229 καὶ βραδύτερον μόνη Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ἦτο ἡ Ναυπάκτος, ἢ δὲ Ἄρτα ἁπλῆ Ἐπισκοπὴ, μέχρις ὅτου ὁ Μητροπολίτης Ναυπάκτου, ἐκδιωχθεὶς ὑπὸ τῶν Λατίνων, πειθανῶς ἀπὸ τοῦ 1367, κατέστησεν ἔδραν τοῦ τὴν Ἄρταν προσλαβὼν καὶ τὸν τίτλον αὐτῆς καὶ καταργήσας, ὡς ἦν ἐπόμενον, τὴν Ἐπισκοπὴν.

Ταῦτα δι' ὀλίγων πρὸς ἀναίρεσιν τῶν ἀνακριθειῶν τοῦ φιλοπόνου καὶ φιλομαθοῦς Ἀρχιμανδρίτου, τὸν ὁποῖον ἀγαπῶμεν καὶ ἐκτιμῶμεν. Θὰ ἠδυνάμεθα νὰ γράψωμεν διὰ πολλῶν περὶ τῆς Ἐκκλησίας Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἀλλὰ γράφοντες μακρὰν τῆς ἔδρας ἡμῶν στεροῦμεθα τῶν σχετικῶν πηγῶν, δι' ὃ καὶ ἀναβάλλομεν τοῦτο δ' ἄλλην εὐθεωτέραν περίστασιν τοῦτο μόνον προσθέτομεν, ὅτι ἢ μὲν Ἐπισκοπὴ Ἀγελῶν εἰς τινα τακτικὰ ἀναγράφεται ὡς Μητρόπολις κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους. Ἐπίσκοποι δὲ Βονίτης ἐκτὸς τοῦ ἐν τῇ Πατριαρχικῇ πράξει τοῦ 1229 ἀναφερομένου Ἰωάννου ἀναφέρονται καὶ εἰς τοὺς μετὰ τὴν ἄλωσιν χρόνους, ὡς τὸ 1563 ὁ Βονίτης Γαβριήλ (Κώδιξ Ἰερακος ἐπὶ Πατριαρχοῦ Ἰωάσαφ σελ. 136 ἐν σχεδιάσματι Βιογραφίας Ἰεραμίας τοῦ Τρανοῦ ὑπὸ Σάθα). Τὸ 1616—1624 ὁ Ναθαναὴλ καὶ πρὸ αὐτοῦ ὁ Νεόφυτος (Σάθα Μεσαιω.

Βιβλ. τόμ. Γ' σελ. 560 «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» τόμ. 32 σελ. 364) καὶ τὸ 1637 ὁ Ἀκάκιος ψηφισθεὶς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο Μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Λαυρεντίου (Μεσοβίβλ. Σάθα τόμ. Ε' σελ. 472). Ραγῶν δὲ ἐκτὸς τοῦ Ἐθνομάρτυρος Ἰωσήφ ἀπαντῶμεν καὶ τὸν προκάτοχον αὐτοῦ Μιχαῖριον τὸν κατὰ τὸ 1818 τοποτηρητὴν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Θρόνου Κερκύρας διατελέσαντα τοιοῦτον μέχρι τοῦ 1824 καὶ ἀπὸ τοῦ 1824—1827. Μητροπολίτην Κερκύρας (Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας Κερκύρας Σπυρίδανος Κ. Παναγεωργίου σελ. 131—134 καὶ ἐξῆς). Καὶ τέλος ἐκτὸς τοῦ μνημονευθέντος ἤδη Κοζύλης Φρά Νικολάου ἀπαντῶμεν τὸν Μοζύλην ἢ Μοζύλην Ἐπίσκοπον, ὅστις εὐρισκόμενος ἐν Κων/πόλει ἐχειροτόνησεν τὸν Ἡρακλείας Ἰεραμνὸν καὶ κατόπιν μετὰ τοῦ Ἡρακλείας καὶ Δεβρῶν ἐχειροτόνησεν Πατριαρχὴν Γεώργιον τὸν Κύπριον μετονομασθέντα Γρηγόριον. (Ἑλλ. Ἱστορία Παπαρηγοπούλου. Ἐκδ. Ἐλευθερ. Ε' τόμ. σελ. 109. Πατριαρχικὴ Πίνακες Μ. Γεδεῶν σελ. 400).

Ἐν τῇ κατὰ τὴν Παραμυθίαν Μονῇ Γέλλιανης τῇ 1ῃ Ἰουλίου 1927

+ Ὁ Παραμυθίας καὶ Πάργας ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Τὸ ἀφίκορον.

Ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἐπέστησε καὶ πάλιν τὴν προσοχὴν τῆς εἰσαγγελικῆς ἀρχῆς εἰς τὴν ἀδεῶς κυκλοφοροῦσαν μεταξὺ τῆς νεολαίας ἄσημον φιλογίαν, συνεπεία δὲ τοῦ διαβήματος τούτου ἐλήφθησαν καὶ πάλιν τὰ κατάλληλα μέτρα, κτλ. Ποσοστὴ εἶνε ἡ φορὰ τῆς εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο ἐπεμβάσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, καὶ ποσοστὴ ἐσημειώθη ἢ κατὰ τὰς ὑποδείξεις ταύτας κινήσεις τῶν ἀρμοδίων, γνωρίζουσι ἤδη οἱ ἀναγνώσται τοῦ καθημερινοῦ τύπου καὶ τῆς «Ἐκκλησίας». Αἱ συστάσεις αὗται δὲν θὰ ἐπανελαμβάνοντο, ἐὰν τὴν πρώτην συγκίνησιν τῶν ἀρμοδίων δὲν διεδέχετο πάντοτε τὸ ἀφίκορον καὶ ἡ ἐπακολουθοῦσα ἀδράνεια. Θὰ ἔχομεν καὶ πάλιν τὴν ὑπομονὴν νὰ παρακολουθήσωμεν τὴν τύχην καὶ τῆς νέας ταύτης συγκινήσεως τῶν ἐντεταμένων τὴν περιφρούρησιν τῶν δημοσίων ἠθῶν καὶ τῆς ἠθικῆς υγείας τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας.

Ἀδόκητος συμφορὰ.

Σύμπας ὁ ὀρθόδοξος κόσμος ὑπὸ βαθυτάτης συναχθῆς συγκινήσεως ἀφ' ἧς ὁ τηλεγράφος ἀνήγγειλε τὰ τῶν ἐν παλαιστίνῃ σεισμῶν καὶ τὰ συνεχιζόμενα ἀκόμη καταστρεπτικὰ αὐτῶν ἀποτελέσματα. Παρεκτός τῶν ἀνθρωπίνων εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας πολυαριθμῶν θυμάτων τὰ πανάγια προσκυνήματα ἐβλάβησαν σοβαρώτατα, φαίνεται δ' ὅτι αἱ ἀναφερόμεναι ἐν τῷ ἄλλαχού τοῦ ἀνὰ χεῖρας φύλλου δημοσιευ-

μένω τηλεγραφήματι τοῦ Μακαρ. Πατριάρχου Ἱεροσολύμων ζημίαι δὲν εἶναι αἱ μόναι. ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ καθ' ἐκάστην σχεδὸν ἐν τῷ τύπῳ ἀναγγελλόμενα, αἱ σεισμικαὶ δονήσεις ἐξακολουθοῦσιν ἐν Παλαιστίνῃ. Τῶν προσκνηματικῶν τούτων ζημιῶν ἡ σοβαρωτάτη εἶνε βεβαίως ἡ πτώσις τοῦ ὑπὲρ τὸ ὀρθόδοξον «Καθολικόν» τρούλλου. Οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὁ ὀρθόδοξος ἑλληνισμὸς θὰ σπεύσῃ καὶ αὐθις ἀθρόος νὰ διαδηλώσῃ τὴν πατροπαράδοτον ἐτοιμότητα καὶ γενναϊοδωρίαν πρὸς ἀναστήλωσιν τῶν καταστραφέντων ἢ ὅπως δὴ ποτὲ βλαβέντων ἱερῶν προσκνημάτων, εἰς τὴν συντήρησιν καὶ περίσωσιν τῶν ὁποίων ἀπ' αἰῶνων διὰ τῶν «λογίων» του συνέβαλλε. Ἐχομεν συγχρόνως τὴν βεβαιότητα, ὅτι ὑπὸ τὸ νῦν πολιτικὸν καθεστὼς δὲν θὰ ἐπιτραπῶσι τὰ ἄλλοτε ὑπὸ τῶν ἐτεροδόξων πρὸς ἐπιδιόρθωσιν ἰδίᾳ τῶν βλαβῶν τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως παρεμβληθέντα προσκόμματα, οὐδὲ θὰ δημιουργηθῶσι πάλιν ἐκ τῶν ξένων ἐπεμβάσεων ζητήματα ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἐφύοντο διὰ λόγους εὐνοήτους ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς καταλυθείσης τουρκικῆς κυριαρχίας.

Τὸ ἀντίδοτον.

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς δημοσιεύσεως τῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα ἀπεφάσισε νὰ λάβῃ τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας κατὰ τῆς διαδόσεως τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τὰς τάξεις τῶν φοιτητῶν καὶ τῶν μαθητῶν, πολλὰ ἐγράφησαν ἐν τῷ τύπῳ τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατ' αὐτῶν, πρόεκυψε δ' ἐκ τῆς πολυγωνίας ἐπιπλοκὴ καὶ σύγχυσις μᾶλλον τοῦ ζητήματος, ἢ φῶς. Ἐπῆρξαν καὶ οἱ δισχυρισθέντες ὅτι ἀκριβῶς τὰ ἄπερ μέλλουσι νὰ ληφθῶσι κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ ἐπίσημα μέτρα, — ὁποῖα, φέρ' εἶπειν, μαθήματα κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ, ἀποβολὴ τῶν κομμουνιστῶν, ἐκδοσις ἀντικομμουνιστικῶν βιβλίων κλπ., — ἀκριβῶς αὐτὰ θὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν διάδοσιν τοῦ κομμουνισμοῦ. Καὶ συνιστῶνται μέτρα ἐμμεσιώτερα, γενικώτερα, ἢτοι ἐμπέδωσις τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς ἰσονομίας ἐν τοῖς δικαστηρίοις, λύσις τῶν χρηματικῶν προβλημάτων, ἀνάπτυξις τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πόρων, ἐξεύρεσις ἐργασίας κτλ. Ὅτι βεβαίως τὰ τελευταῖα ταῦτα μέτρα εἶνε τὰ τελεσφορώτερα, οὐδὲ μία δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀντίρρησης. Διότι ἀκριβῶς ἡ ἑλλειψίς αὐτῶν ἀπετέλεσε τὸ ἔδαφος τῆς δυσαρκεσίας. ἐξ ἧς ἀνεβλάστησε τελευταῖον ἡ ροπή πρὸς τὸν κομμουνισμόν, πρὸς σύστημα δῆλον ὅτι τὸ ὁποῖον ἰδίᾳ ἀπὸ τῶν ἀφελῶν ἰδεολόγων νέων ἐκλαμβάνεται ὡς τὸ ἀποκαθιστῶν τὴν ἰσότητα καὶ τὴν δικαιοσύνην, ἐνῶ τὰ πράγματα αὐτὰ ἀπέδειξαν ὀπίσθη ἀδικίας καὶ ἀρπαγῆς

καὶ ἀνισότητος καὶ ἀπανθρωπίας γέμει τὸ περίφημον τοῦτο μεταπολεμικὸν κοινωνικὸν ἀπόστημα. Ἀλλὰ κἂν ὑποθεθῆ ὅτι τὸ κράτος ἀπεφάσισε ν' ἀνασυγκροτηθῆ ἐπὶ τὸ δικαιότερον καὶ φιλολαϊκώτερον ἀπ' αὐτῆς τῆς σήμερον, οἱ καρποὶ τῆς προσπάθειάς του θὰ ἐπέλθωσι μετὰ δεκαετηρίδας ὄλας, τὸ δὲ κακὸν ἤδη σοβεῖ καὶ τὰ ἄπερ ἀπεργάζεται δεινὰ ὁσημέραι αὐξάνονται. Διὰ τοῦτο ὁ διαφωτισμὸς τῶν φοιτητικῶν καὶ τῶν μαθητικῶν τάξεων εἶνε, καθ' ἡμᾶς, ἀπαραίτητος, γινόμενος, ἐννοεῖται, ὑπ' ἀνθρώπων κατεχόντων τὰ πράγματα, ἢτοι δυναμένων ν' ἀναιρῶσι μετὰ λόγου τὰς κομμουνιστικὰς θεωρίας. Ἡ λογικὴ εἶνε τὸ κυριώτατον κατ' αὐτῶν ὄπλον ὄχι μόνον ἡ λογικὴ τῆς θεωρίας, ἀλλὰ καὶ ἡ λογικὴ τῆς πράξεως. Ὁ φόβος, ὅτι ἀκατάλληλα, ἢτοι μὴ πειστικὰ ἀντικομμουνιστικὰ μαθήματα, θὰ συντελέσωσι μᾶλλον εἰς τὴν ἐμπέδωσιν τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν διψώντων ἱκανοποιήσῃ τῆς περιεργείας μισητῶν, δὲν εἶνε ἀβάσιμος. Εἰς τοῦτο πολὺ δέον νὰ προσέξωσιν οἱ ἀρμόδιοι διότι ἡ ἀδυναμία τῆς ἀναιρέσεως ἀποτελεῖ τὸ ἄριστον τῶν ὄπλων τοῦ ἀντιπάλου.

Ἡ Θερισμὸς ἀκόμη πολὺς.

Κατὰ τὰς τελευταίας καταστρεπτικὰς πλημμύρας τοῦ Μιαισιουπῆ νέγρος τις ὀνόματι Σαμουήλ Οὐαῖτ ἔσωσεν 25 οἰκογενεῖας λευκῶν, τὰς ὠδήγησεν ἐπὶ τοῦ ἀκατίου του εἰς μέρος ἀσφαλές, ἡ δὲ σύζυγός του παρέσχεν εἰς αὐτὰς ὅ,τι ἀναγκαῖον ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας μέχρι τῆς ἐπιδαψιλεύσεως τῶν ἐπισημῶν βοηθειῶν. Αἱ ἀμερικανικαὶ ἐφημερίδες ἠγειραν μέγαν περὶ τὸ γεγονός· πάταγον διὰ τὸ πρωτοφανές καὶ ἐξαιρετικόν δι' αὐτὰς — τοῦ πράγματος, τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι ζωηρὰ εἶνε ἀκόμη τὰ φυλετικὰ μίσση ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Νέας Ὁρλεάνης.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συμφώνως τῇ ἀποφάσει τῆς Ἱεραρχίας κατὰ τὴν συνέλευσιν τοῦ Φεβρουαρίου ἐν ἔ. περὶ συμμετοχῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν τῷ συνεχόμενῳ μετὰ τινος ἡμέρας ἐν Λωζάνῃ παγκοσμίῳ Συνεδρίῳ Πίστεως καὶ Γάξεως καὶ ἐγκρίσει τῆς Ἀ. Ἱερᾶς Συνόδου ἡ ἀντιπροσωπεῖα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν τῷ εἰρημένῳ Συνεδρίῳ ἀνετέθη τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Ναυπακτίας καὶ Εἰδουτανίας κ. Ἀμβροσίῳ μετὰ τῶν καθηγητῶν τῆς Θεολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ κ.κ. Α. Ἀλιβεζάτου, Κ. Δουβουνιώτου καὶ Δ. Μπαλιάνου.

—Τὴν Ἐκκλησίαν Κύπρου διὰ τὸ ἐν Λαζάνῃ συνεδριον ἀπεφασίσθη νὰ ἀντιπροσωπεύσωσιν οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας Ἑλλάδος, συμφώνως τῇ ἐκφρασθεῖσῃ ἐπιθυμίᾳ τοῦ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου, καὶ ἀνετέθη τῷ Μ. Προέδρῳ νὰ ἀποστείλῃ τὰ σχετικά ἔγγραφα.

—Ἐνώπιον τῆς Ἱερ. Συνόδου συνεδριαζούσης τῇ 11 Ἰουλίου ἐνεφανίσθη τριμελής Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς καὶ παρεκάλεσεν αὐτὴν ἵνα ἐμμελῆ εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ Νέου Ἡμερολογίου, καθόσον ἡ ἐπιναφορὰ τοῦ Παλαιοῦ, ὡς ζητούντες, καὶ τὰς ἐμπορικὰς συναλλαγὰς καὶ τὸ θρησκ. αἶσθημα τοῦ λαοῦ μεγάλως θὰ βλάψῃ.

—Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐνεφανίσθη καὶ δευτέρα ὁμοίᾳ ἐπιτροπὴ τριμελής τῆς Πανεμπορικῆς Ἐνώσεως τῆς Ἑλλάδος καὶ παρεκάλεσεν ὡσαύτως περὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος τὴν Ἱ. Σύνοδον, ἀνέπτυξε δὲ τοὺς λόγους ὧν ἕνεκα ὁ ἐμπορικὸς καὶ ἐργαζόμενος κόσμος εὐρῶν τὴν ἡσυχίαν αὐτοῦ διὰ τοῦ νέου ἡμερολογίου, δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ παλαιὸν καὶ νὰ χάσῃ ἐν ταυτῷ τὴν ἡσυχίαν αὐτοῦ, ὑπὲρ ἧς ἰδιαίτερος θὰ ἐργασθῇ.

—Ἡ Δ. Ἱ. Σύνοδος ἐξηγοῦσα διὰ τελευταίαν φορὰν τὸν τρόπον τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νέου Ἡμερολογίου γενομένης κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος ἐξέδωκεν ἀνακοινωθὲν δημοσιευθὲν εἰς τὸν καθημερινὸν τύπον.

—Ὑποβληθέντος νομοσχεδίου ἐν τῇ Βουλῇ περὶ τοῦ ἐν Κερκύρᾳ Ἱ. Ναοῦ τοῦ ἁγ. Σπυρίδωνος, ἡ Δ. Ἱ. Σύνοδος δι' ἔγγραφου αὐτῆς παρεκάλεσε τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, ἵνα λάβῃ σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν τὴν σχετικὴν διαμαρτυρίαν τοῦ Σ. Κερκύρας.

—Κατόπιν διαβήματος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου ὁ εἰσαγγελεὺς τῶν πλημμελειοδικῶν ἀπηγόρευσε τὴν πώλησιν ἀσέμνων φυλλαδίων, δοὺς πρὸς τοῦτο σχετικὴν παραγγελίαν εἰς τὸ τμήμα ἡθῶν.

—Κληρικὸς τις Δημήτ. Περικλ. Μουσικός ἐμφανίσθεις ἐν Πραγματευτῇ Κυνορίας καὶ ἱερουργίας ἀνευ γνώμης τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, ἀπεπέμφθη ἐκεῖθεν ὡς μὴ ὢν ἐν τάξει ὡς πρὸς τὴν χειροτονίαν αὐτοῦ, καθόσον τὸ «ἐιςεργετήριον» Γράμμα τοῦ Μητροπολίτου Κοζάνης οὐδόλως παρέχει τὸ δικαίωμα πρὸς ἐγκατάστασιν εἰς ἐνορίαν. ἐν ἣ δὲν ἐξελέγη. Περὶ τούτου ἀπεφασίσθη νὰ γράψῃ ὁ Μ. Προέδρος τῷ Οἰκον. Πατριαρχεῖῳ.

—Τὸ ἐν Πειραιεῖ τμήμα τῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανικῶν Ἐνώσεων προσέφερεν ἐνδύματα καὶ ἐπόδησι εἰς τὰ 110 ὄρφανὰ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὀρφανοτροφείου Βουλιαγμένης. Ἡ ἐπένδυσις τῶν ὄρφανῶν ἐγένε-

το ἐν αὐτῷ τῷ Ὀρφανοτροφεῖῳ παρισταμένου τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου, τοῦ Ἀρχιμ. Προκοπίου Κυλλιοντζῆ καὶ τοῦ Κατηχητοῦ Ἀγγέλου Νησιώτη, ὡς καὶ πλείστων μελῶν τῆς Ἐνώσεως. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ διεξήχθη ἄκρως συγκινητικὴ ἐορτή, ἧς, ἐκτὸς τῶν ὄρφανῶν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὀρφανοτροφείου, συμμετέσχον καὶ τὰ παραθερίζοντα ἐν Βουλιαγμένῃ ὄρφανὰ τοῦ Ἀσίου Ἀγίου Ἀνδρέου, ποικιλαχῶς ἐκφράσαντα τὴν εὐγνωμοσύνην των πρὸς τοὺς εὐεργέτας.

—Προεβίβη διὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καρυστίας ἡ Ἱδρυσις Μονῆς παρὰ τῇ Κοινότητι Ποταμιῶν τῆς Μητροπόλεως Καρυστίας, ἀναγνωρισμένης τοιαύτης τοῦ ἀνεγερθέντος ἐκεῖ Ἱεροῦ Ναοῦ «Ἐυαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου» μετὰ τῶν κελλιῶν καὶ τῆς περιοχῆς αὐτοῦ.

—Διὰ Π. Διατάγματος αἱ ἐν Λαοδικείῳ Ἀκαρνανίας δύο ἐνορίαι συμπύσσονται εἰς μίαν μετὰ ἐνοριακοῦ Ναοῦ τοῦ ἁγ. Νικολάου.

—Διὰ Π. Διατάγ. τὸ χωρίον Ἀἰβαλί τῆς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος ἀποσπώμενον τοῦ χωρίου Καρραμπαῖρᾶμ ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐνορίαν.

—Ἀπὸ ἀλλαγῆσαν τοῦ ὑπολοίπου τῆς ἐπιβεβλημένης δι' ἀποφάσεως τῆς Ἱ. Συνόδου ποιητῆς ἑξαμήνου ἀργίας οἱ ἐφημέριοι Ἀνδριταίνης Γεωρ. Παπαζαφειρόπουλος καὶ Παναγ. Τσιγκούρης.

—Ἰδρύθη διὰ Π. Διατάγματος ἰδιαίτερα ἐνορία ἐν τῷ χωρίῳ Αὐτῷ Λυκοπορίας τῆς Μητροπόλεως Κορινθίας.

—Τὸ χωρίον Παλιούρη τῆς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος διὰ Π. Δ. ἀποσπώμενον τῆς κοινότητος Κρανιάς ἀπετέλεσεν ἰδίαν ἐνορίαν.

—Ὁσαύτως ἰδίαν ἐνορίαν ἀπετέλεσε δι' ὁμοίου Διατάγματος τὸ χωρίον Δημητρόπουλον Καλαβρύτων.

—Τὰ παρὰ τὸν Μαλέαν ἐξωκλήσια ἁγ. Εἰρήνης καὶ ἁγ. Γεωργίου ἐπήχθησαν εἰς τὸν παρακείμενον Ἱερ. Ναὸν τοῦ ἁγ. Νικολάου.

—Γενομένης τακτικῆς ἐκλογῆς Ἡγ.βουλίου τῆς Ἱ. Μονῆς «Σκαφιδιά» τῆς Μητροπόλεως Ἡλείας ἐξελέγη Ἡγούμενος μὲν ὁ Ἱερομ. Προκόπιος Σηλιόπουλος, Σύμβουλοι δὲ ὁ Θεόδωρος Βλαχουλῆς καὶ Μητρομ. Ἀσημακόπουλος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἐκ τῶν πεπραγμένων τοῦ ἁγιοσυτάτου Ἱεροδιδασκαλείου «Ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος» πληροφοροῦμεθα ὅτι κατὰ τὸ λήξαν σχολικὸν ἔτος εἶχον ἐγγραφῆ ἐν ὄλῳ 19 μαθηταὶ μετὰ εἰσιτηρίους ἐξετάσεις, ἦτοι 12 ἑλλητόφωνοι καὶ 7 ἀραβόφωνοι, οἵτινες καὶ ἀπετέ-

λεσαν τὴν προπαρρασκευαστικὴν τάξιν, διαιρεθεῖσαν εἰς δύο τμήματα. Ἐδίδαξαν δὲ ἐν ὅλῳ πέντε προσοντοῦχοι καθηγηταί.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ἐξάφορμῆς τῆς μεταβάσεως τοῦ Πατριάρχου Ρουμανίας Μύρωνος εἰς Παλαιστίνην, ἐκ μέρους τοῦ Λατίνου Πατριάρχου Ἱερουσολύμων ἐγένοντο διαμαρτυρία τινὲς πρωτοφανεῖς, εἰς ἃς προέβαινον μέχρι τοῦδε εἰς παρομοίας περιστάσεις οἱ Φραγκισκανοὶ μοναχοί. Ἦδη πρὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ Πατριάρχου Μύρωνος εἰς Ἱερουσαλήμ τὸ λατινικὸν Πατριαρχεῖον προσπονηθὲν ὅτι δὲν ἐγνώριζεν ὅτι οὗτος εἶναι ὀρθόδοξος διεμαρτυρήθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν δεξιῶσιν μὴ ὀρθοδόξου Πατριάρχου. Ἡ Κυβέρνησις ἐζήτησεν ἐξηγήσεις διὰ τοῦ Διοικητοῦ Ἱερουσολύμων, αἵτινες καὶ ἐδόθησαν. Μετὰ τὴν ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐν Βηθλεὲμ δεξιῶσιν τοῦ Ρουμάνου Πατριάρχου, τὸ λατινικὸν Πατριαρχεῖον καὶ πάλιν διεμαρτυρήθη διότι οἱ ἱερεῖς ἐνεδύθησαν τὰς στολὰς των πρὸ τῆς Ἀποκαθλώσεως ἐν τῷ Ναῷ τῆς Ἀναστάσεως καὶ διότι ἐν Βηθλεὲμ ἡ δεξιῶσις ἐγένετο πρὸ τοῦ Διοικητηρίου καὶ διότι συνάδουσιν αὐτὸν ὁ Διοικητὴς καὶ ὁ Δήμαρχος Βηθλεὲμ. Οἱ ἡμέτεροι παρέσχον καὶ πάλιν ἐξηγήσεις καὶ ἀπέδειξαν τὰ δικαιώματα αὐτῶν, ἡμπεσβήτησαν δὲ τὸ δικαίωμα ἀναμίξεως τοῦ λατίνου Πατριάρχου, μὴ ἀνεγνωρισμένου διὰ φριμανίου καὶ μὴ ἔχοντος ἐν γένει δικαιώματα ἐπὶ τῶν Προσκυνημάτων.

— Περὶ τοῦ γενομένου ἐσχάτως καταστρεπτικοῦ ἐν Παλαιστίνῃ σεισμοῦ ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἔλαβε τὸ ἐξῆς τηλεγράφημα παρὰ τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἱερουσολύμων: «Σεισμός καταστρεπτικὸς δι' ὅλην τὴν Παλαιστίνην ἐγένετο δευτέραν ὥραν β. Εἰς χιλιάδας ἀνέρονται θύματα. Ζημίαι σημειοῦνται εἰς ἑκατοντάδας. Τροῦλλος Καθολικοῦ κατεστράφη ἀπαιτῶν ἄμεσον πλήρη ἀνακαίνισιν. Ἐκκλησίαι, Μοναστήρια διεσπάρησαν. Μονὴ Προδρομοῦ παρ' Ἰορδάνην κεῖται εἰς σειρὰν ἐρειπίων».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ἐληξαν αἱ ἐνιαύσιοι ἐξετάσεις τῆς κατὰ Χάλκην Θεολογικῆς Σχολῆς. Ἐνεκρίθη δ' ὅπως ἀπὸ τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους προστεθῆ καὶ πέμπτη τάξις.

— Κατὰ τὴν περίοδον τοῦ θέρους ἡ Ι. Σύνοδος τοῦ Οἴκουμ. Πατριαρχείου θὰ συνεδριάξῃ ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος, καθ' ἑκάστην Τρίτην.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ὁ τύπος πρὸ τινος ἀνήγγειλε νέαν σύλληψιν καὶ κάθειρξιν τοῦ ἀναπληροῦντος τὸν ἐγκάθειρτον Το-

ποτηρητὴν τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνον μητροπολίτου Σεργίου, ὡς καὶ ἄλλων τινῶν ρώσων ἱεραρχῶν.

ΑΛΒΑΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Κατ' εἰδήσεις ἐκ Κ Πόλεως τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον προέβη εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ Ἀυτοκεφάλου τῆς Ὀρθοδόξου Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας, περὶ ἧς διεβιβάσθη καὶ σχετικὸν ἔγγραφο πρὸς τὴν Ἀλβανικὴν Κυβέρνησιν. Ἡ Ἀλβανικὴ Ἐκκλησία θ' ἀποτελεσθῆ ἐκ μίας Ἀρχιεπισκοπῆς, ἐδρευούσης ἐν Τυράννοις, καὶ τεσσάρων Μητροπόλεων: Ἀργυροκάστρου, Βερατίου, Δυρραχίου καὶ Κορυτσᾶς. Τὸ ζήτημα τῆς γλώσσης ἐν τῇ θείᾳ λατρείᾳ θὰ κανονισθῆ ἀναλόγως τῆς γλώσσης τοῦ πληθυσμοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν περιφερειῶν. Ἀναμένεται εἰς Κ Πολιν Ἐπιτροπὴ ἐξ Ἀλβανίας, ἧτις θὰ κανονίσῃ τὰς λεπτομερείας καὶ θὰ λάβῃ τὸν σχετικὸν Πατριαρχικὸν Τόμον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον ὁ Μακαριώτατος Καθολικὸς τῆς Ἰβηρίας Ἀμβρόσιος. Τοποτηρητὴς τοῦ Θρόνου ἐξελέγη ὁ σεβ. Μητροπολίτης κ. Χριστοφόρος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΡΜΕΝΙΑΣ

Ὁ ἀπὸ πενταετίας χηρεῦον Πατριαρχικὸς ἀρμενικὸς ἐν Κ Πόλει Θρόνος ἐπληρώθη διὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ σεβ. Ἐπισκόπου Πέραν Μεσοπ. Ναρογιάν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Ἐν τῷ θρησκευτικῷ τῆς ἐν Πολωνίᾳ ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας περιοδικῷ «Κυριακὸν Ἀνάγνωσμα» δημοσιεύεται τὸ πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν γράμμα, δι' οὗ ἀπονέμεται τῷ προκαθημένῳ τῆς Ἐκκλησίας ταύτης Σεβ. Διονυσίῳ καὶ τοῖς μετ' αὐτὸν διαδόχοις ὁ τίτλος τοῦ «Μακαριωτάτου», διότι «ἡ εἰς τὴν τάξιν τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν προνοία τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου κανονικῶς ἀναχθεῖσα ἀγία ὀρθόδοξος Ἐκκλησία Πολωνίας οὐ μόνον ἐπαξίως τὰ κατ' αὐτὴν ὀργάνωσε καὶ διηυθέτησεν, ἀλλὰ καὶ πολλὴν ἤδη τὴν ἐν Κυρίῳ ἀπέδωκεν ἀνθησιν, αὔξουσα καὶ προκόπτουσα εὐσταθῶς...»

ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ζυρίχης Keller καὶ τοῦ πρεσβυτεριανοῦ πάστορος C. Stewart ἐκ Ν. Ὑόρκης, ἐξεδόθη ἀγγλιστὶ βιβλίον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ προτεσταντικὴ Εὐρώπη, ἡ σύγχρονος κατάστασις τῆς αἰ μελλοντικῆς τῆς κατευθύνσεις». (Protestant Europe its Crisis and Outlook). Τὸ βιβλίον ἀποτελεῖται ἐκ 38ῶ σελίδων καὶ κοσμεῖται διὰ 19 εἰκονογραφιῶν. Ἐ τῷ πρώτῳ μέρει παρατίθεται ἡ εἰκόντων ἀρχῶν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ προτεσταντισμοῦ,

τῶν προβλημάτων, τὰ ὅποια ὀφείλει νὰ ἐπιλύσῃ, τῶν ἀντιθέσεων, κατὰ τῶν ὁποίων ὀφείλει ν' ἀγωνισθῆ καὶ γίνεται εὐρὺς λόγος περὶ τῆς ἐκπαιδευτικῆς του καὶ τῆς θεολογικῆς ἐργασίας, καὶ τῆς κοινωνικῆς του δράσεως καθ' ὅλου. Τὸ δεύτερον μέρος τοῦ ἔργου παρέχει εἰκόνα τῶν προτεσταντικῶν ἐκκλησιῶν εἰς τὰς διαφόρους χώρας, εἰς τὴν Κεντρικὴν Εὐρώπην, τὴν Μ. Βρετανίαν καὶ Ἰρλανδίαν, τὰς Κάτω Χώρας, τὰς Λατινικὰς χώρας, τὰ παλαιὰ ἐδάφη τοῦ κράτους τῶν Ἀψβούργων, τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀνατολήν (βαλκανικὰς χώρας) καὶ εἰς τὰς Βαλκανικὰς χώρας. Εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο εὐρίσκει τις ὄχι μόνον ἀφθόνοις στατιστικὰς πληροφορίες, τὰς ὁποίας δυσκόλως μέχρι τοῦδε θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἔχωμεν, ἀλλὰ καὶ εἰκόνα τῶν μᾶλλον ἀξιοσπουδάζων τῆς συγχρόνου προτεσταντικῆς θεολογίας, τῆς στάσεως τοῦ προτεσταντισμοῦ ἀπέναντι τοῦ παπισμοῦ, τῶν σχέσεων μεταξύ τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τοῦ Κράτους, τῶν νεανικῶν ὁργανώσεων καὶ τῶν προόδων τῆς Ὀμοσπονδίας καὶ τῆς προσεγγίσεως τῶν Ἐκκλησιῶν.

— Αἱ προτεσταντικαὶ Ἐκκλησίαι τῆς Αὐστρίας ἀριθμοῦσι περὶ τὰς 27000 μελῶν, ἐκ τῶν ὁποίων 17000 ἀνήκουσιν εἰς τὰς μετερρυθμισμένας ἐκκλησίας. Ἐν Βιέννῃ δ' ὑπάρχουσιν 7 ἐκκλησίαι λουθηρανικαὶ καὶ 3 μετερρυθμισμένα.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἐν Ἰαπωνίᾳ τὰ παιδία κατὰ ἀναλογίαν 980)0 φοιτῶσιν εἰς τὰ σχολεῖα, γενικῶς δ' ἡ ἐκπαίδευσις εἶναι λίαν διαδεδομένη καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ἀγάνωσιν τὰ μέγιστα ἀνεπτυγμένη. Ὁ ἡμερήσιος τύπος περιλαμβάνει 300 περίπου ἐφημερίδας, τῶν ὁποίων πολλοὶ ἔχουσιν ἡμερησίαν κατανάλωσιν ἐνὸς ἑκατομμυρίου φύλλων. Ἡ ἐπίδρασις τοῦ τύπου φθάνει μέχρι τῶν ἀπωτάτων σημείων τῆς χώρας, καὶ μεταξύ τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ. Αἱ χριστιανικαὶ ἱεραποστολαὶ ἐπωφελήθησαν τῆς μεγάλης ταύτης διαδόσεως τοῦ τύπου, συχνότατα δὲ εἰς τὰς ἐφημερίδας δημοσιεύονται ἄρθρα, διὰ τῶν ὁποίων τίθενται ὠρισμένα ζητήματα εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἢ προκαλοῦνται οὗτοι νὰ θέσωσι τοιαῦτα ζητήματα. Τὰ ἄρθρα ταῦτα γράφονται ὑπὸ Ἰαπῶνων χριστιανῶν καὶ θίγουσι παντὸς εἴδους ζητήματα. Οὐδέποτε καταφέρονται ἀπ' εὐθείας κατὰ τῶν ἄλλων θρησκευμάτων, ἀλλ' ἐξουδετεροῦσι τὴν ἐπίδρασίν των διὰ τῆς μεθοδικῆς ἐκθέσεως τοῦ χριστιανικοῦ ιδεώδους. Ἐὰν οἱ ἀναγνώσται ἐνδιαφερόσῃ ζωηρῶς καὶ ζητήσωσι περισσότερας ἐξηγήσεις, τίθενται εἰς σχέσιν πρὸς μίαν ὁργανῶσιν κατέχουσαν εἰδικὴν βιβλιοθήκην. Εἰς διάστημα 10 μηνῶν τὸ Γραφεῖον τοῦ Τόκιο συνεκέντρωσε

7000 ἀνταποκριτὰς τοῦ εἴδους τούτου, πρὸ πάντων μεταξύ τῶν νέων καὶ τῶν ἀγροτῶν.

— Ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ἐπιτρόπου τῶν Σοβιετ κατηρτίσθη σχέδιον μεταρρυθμίσεως τοῦ ἡμερολογίου. Κατὰ τὸ νέον τοῦτο σοβιετικὸν ἡμερολόγιον αἱ ἡμέραι τῆς ἐβδομάδος θὰ λάβουν νέα ὀνόματα· ἡ Δευτέρα π. χ. θὰ μετονομασθῆ «ἡμέρα τοῦ Λενίν», ἡ Τρίτη «ἡμέρα τῶν Σοβιετ» ἢ Τετάρτη «ἡμέρα τῆς Ἐπαναστάσεως». Ἐπίσης εἰς τοὺς μῆνας θὰ δοθῶσιν ὀνόματα κατάλληλα νὰ συγκρατήσωσι ζωηρὰν τὴν μνήμην τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ τῶν ἀρχηγῶν της. Ἡ Κυριακὴ θὰ παύσῃ νὰ εἶνε ἡμέρα ἀναπαύσεως, θὰ μετατεθῆ δὲ ἡ ἐβδομαδιαία ἀνάπαυσις εἰς τὴν Τρίτην, ἡμέραν τῆς Ἐπαναστάσεως. Παρόμοιόν τι ἐπεχειρήθη ἄλλοτε καὶ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως, δὲν ἠδυνήθη ὁμως νὰ καθιστήσῃ τῶν λαϊκῶν παραδόσεων καὶ νὰ ἐπιβληθῆ. Ριζικὴ τις μεταρρυθμῆσις εἰς τὸ ἡμερολόγιον δὲν ἐπέχεται διὰ τοῦ σχεδίου τούτου, ὅπερ διατηρεῖ τοὺς 12 μῆνας τοῦ ἔτους καὶ τὰς 7 ἡμέρας τῆς ἐβδομάδας, ὡς μόνον δὲ σκοπὸν ἔχει τὴν διακοπὴν πάσης σχέσεως πρὸς τὸ παρελθὸν καὶ δὴ πρὸς τὴν χριστιανικὴν παράδοσιν τοῦ λαοῦ.

— Ἀναγινώσκομεν ἐν τῇ «Θρησκευτικῇ ἐβδομάδι» ὅτι ἐν Βιέννῃ ὑπάρχει θρησκευτικὴ γερμανικὴ κοινότης λαρεύουσα ὅλους τοὺς ἀρχαίους θεοὺς τῆς εἰδωλοατρικῆς Γερμανίας ὡς π. χ. τοὺς Wotan, Balder, Freia κλπ. Ἡ κοινότης περιλαμβάνει πλείστους διανοουμένους, εἰς δὲ τῶν ἀρχηγῶν αὐτῆς, ὁ τῶν συγχρόνων καὶ ἱερατικῶν καθήκοντα, εἶναι γνωστότατος βιεννέζος καθηγητὴς τῆς Ἰατρικῆς.

— Πρὸ 30 ἐτῶν ἐν Λουάνγγα τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς ὑπῆρχεν εἰς μόνος χριστιανός, σήμερον ὑπάρχουσιν ἐκεῖ ἕξ ἱεραποστολικοὶ σταθμοὶ καὶ 25000 χριστιανοί.

— Ἡ «Παγκόσμιος Ὀμοσπονδία τῶν χριστιανικῶν φοιτητικῶν ὁργανώσεων» περιλαμβάνει κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτῆς ἐπίσημον ἔκθεσιν εἴκοσι ὀρεῖς αὐτονόμους ἐθνικοὺς ὁργανισμοὺς κατανεμομένους εἰς διαφόρους χώρας τῶν πέντε ἡπείρων. Ἐντὸς μιᾶς διετίας τὰ μέλη τῶν ὁργανισμῶν τούτων ἠϋξήθησαν ἀπὸ 26000 εἰς 299743. Πλὴν τούτων ἡ Ὀμοσπονδία ἔχει τέσσαρας «ἀντεπιστελλούσας» ἐθνικὰς ὁργανώσεις ἐν ἀναμονῇ τῆς ὀριστικῆς των πρὸς αὐτὴν προσχωρήσεως, ἐργάζεται δὲ διὰ τὴν δημιουργίαν σοβαρᾶς πορομοίας κινήσεως, εἴτε ἀπ' ἐαυτῆς εἴτε ἐν συνεργασίᾳ πρὸς τὰς «Χριστ. Ἀδελφότητα τῶν Νέων» ἐν Αἰγύπτῳ, Αὐστρίᾳ Ἐσθονίᾳ, Λεττονίᾳ, Πολωνίᾳ, Ἑλλάδι καὶ ἐν Πορτογαλίᾳ. Παρὰ τὰς

καταβληθείσας προσπάθειας, δὲν κατέστη ἀκόμη δυνατὴ ἡ σύμπηξις ομάδων τοῦ ιδεώδους τῆς Ὁμοσπονδίας ἐν Γιουγκοσλαβία, Ἰσπανία καὶ Βελγίῳ, σπουδαιότητας δὲ δυσκολίας συναντᾷ ἢ ἐν Ἰταλίᾳ φριτηκὴ Χριστιαν. κινήσει.

— Κατ' ἔκθεσιν τελευταίαν τῆς Βρετανικῆς Βιβλικῆς Ἑταιρείας ἐξετυπώθησαν ὑπ' αὐτῆς ἀπὸ τοῦ 1804 μέχρι σήμερον 365 ἑκατομ. ἀντιτύπων τῆς ἁγίας Γραφῆς εἰς 584 γλώσσας καὶ διαλέκτους. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐτέθησαν εἰς κυκλοφορίαν ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ ἑταιρείας 1045273 ἀντίτυπα ἐξ ὧν 54277 ἐκυκλοφόρησαν ἐν Ἑλλάδι. Τῶν ἀντιτύπων τούτων τὰ 42663 ἦσαν μεταφράσεις. Ἡ ἐν Ἑλλάδι κυκλοφορία τοῦ ἔτους τούτου ὑπελήφθη τοῦ προηγηθέντος κατὰ 40547 ἀντίτυπα.

— Οἱ Μοραβοὶ ἔχουσιν ἀρχαῖον ἔθιμον νὰ συναθροίζονται τὴν πρωίαν τοῦ Πάσχα κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου εἰς τὸ κοιμητήριον καὶ νὰ πανηγυρίζωσιν ἐκεῖ τὸν θρίαμβον τῆς ζωῆς κατὰ τοῦ θανάτου. Τὸ ἔθιμον τοῦτο ἀποτελεῖ σπουδαίαν ἐνίσχυσιν διὰ τὰς τεθλιμμένας ψυχὰς.

— Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀνακαλύπτονται εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς Κίνας μνημεῖα κεκοσμημένα διὰ σταυροῦ καὶ ἀναγόμενα εἰς πολὺ ἀρχαίαν ἐποχὴν. Εἰς τὸ κοιμητήριον π. χ. τοῦ Σεν-Τσου-ζε-λιάγκ ὑπάρχουν λίθοι μὲ σταυρούς, εἰς δὲ τὸ Σέν-τσέ ζεν. ἀνευρέθη σταυρὸς φέρων τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν: «Ἀτενίζετε πρὸς αὐτόν, στηρίζεσθε ἐπ' αὐτοῦ». Τὰ μνημεῖα ταῦτα μαρτυροῦσιν ὅτι καὶ εἰς ἀρχαιότεραν ἐποχὴν ὑπῆρξαν ἰεραποστολικαὶ κινήσεις ἐν Κίνα, πιθανώτατα πηγῆς νεστοριανῆς. Πράγματι δὲ εἶναι καὶ ἄλλοθεν γνωστοὶ νεστοριανοὶ ἐλθόντες εἰς Κίναν τὸν στ'. καὶ ζ. αἰῶνα καὶ κηρύξαντες ἐκεῖ τὸν Χριστιανισμόν

— Κατ' ἐπίσημον στατιστικὴν τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐν Νοτιοσλαβία ὑπάρχουσι 5,602,207 ὀρθόδοξοι μετὰ 2,668 ἱερέων. Οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ Λατινικὸν δόγμα ἀνέρχονται εἰς 4,735,154 μετὰ 3,246 ἱερέων. Οἱ Οὐνῖται εἰς 41,596 μετὰ 14 ἱερέων. Οἱ Προτεστάνται εἰς 716,847 μετὰ 135 παστόρων. Πλὴν τούτων ὑπάρχουσι 1,337,687 Μουσουλμᾶνοι μετὰ 1100 Ἰμάμηδων καὶ 64.159 Ἰσραηλίται μετὰ 94 ραββίνων. Κατὰ ταῦτα οἱ Ἰσραηλίται πρῶτοι ἔχουν, κατ' ἀναλογίαν, περισσοτέρους ποιμένας: Ὁνας πρὸς 682. Δεύτεροι οἱ Μουσουλμᾶνοι: 1 πρὸς 1216, τρίτοι οἱ Λαῖνοι: 1 πρὸς 1458, τέταρτοι οἱ Ὀρθόδοξοι: 1 πρὸς 299, πέμπτοι οἱ Οὐνῖται: 1 πρὸς 2971 καὶ ἕκτοι οἱ Προτεστάνται: 1 πρὸς 5317. Ἄν ἡ στατιστικὴ αὕτη μᾶς ἐδίδετο κατ' ἔτος καὶ ἠδυνάμεθα οὕτω ἐκ

τῆς ἀξιομοιώσεως τῶν ὁπαδῶν ἐκάστης θεησεκίας νὰ παρακολουθῶμεν καὶ τὴν προπαγανδιστικὴν ἐκπαιδευτικὴν τῶν ποιμένων αὐτῶν ποιοὶ ἄρα γε θὰ ἤρχοντο πρῶτοι ...

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἀγαθαγγέλου Μητροπολίτου Περιγρηποννήσων (νῦν Χαλκηδόνος). Περί θερησευτικῆς συνεργασίας τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν (ἀνατύπωσις ἐκ τῆς Ὀρθοδοξίας). Ἐν ΚΠόλει 1926.

Ἀγαθαγγέλου Ἐπισκόπου Κυθωνίας καὶ Ἀποκορώνου, Περί Χιλιασμοῦ καὶ Χιλιαστῶν, ἦτοι Ἀντίδοτον τῶν κατὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἑρεσηλειῶν καὶ φληναφημάτων τῶν λεγομένων χιλιαστῶν ἢ Σπουδαστῶν τῶν Γραφῶν, Ἐν Χαλκίδι 1927.

Ἐνοριακὸς ναὸς τοῦ Ἀπ. Παύλου, Ἡ διαχείρισις τοῦ Ναοῦ ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1928.

Ὀἶκος Τυφλῶν, Λογοδοσίᾳ τοῦ ἔτους 1928. (ἔτος 20ον) Ἀθῆναι 1927.

Χρυσοστόμου Δημητρίου, ἀρχιμ. Οἱ Ἐξωκατάκοιλοι Ἀρχοντες τῆς ἐν ΚΠόλει Μ^ς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, Ἐν Ἀθήναις 1927.—Ἐν τῇ πραγματείᾳ ταύτῃ ἐρευνᾶται ἡ ἀρχὴ καὶ ὁ καθορισμὸς τῶν ἀξιωμάτων τῶν ἐξωκατάκοιλων ἀρχόντων τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἡ σειρὰ καὶ ἡ τάξις αὐτῶν, ἡ ἔννοια τοῦ ὀνόματος, ἡ ἐπίσημος ιδιότης καὶ τὰ προνόμια αὐτῶν, ἐν συμπεράσματι δὲ διαπιστοῦται ἡ σπουδαιότης τῶν ἀξιωμάτων τούτων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Κων/πόλεως, ἐφ' ᾧ καὶ ἡ εἰς ταῦτα προαγωγὴ ἐθεωρεῖτο μεγάλη τιμὴ.

«Ἐκκλησιαστικὸς Φάρος». [Ἐξεδόθη τὸ β' τρίμηνον τεῦχος τοῦ τόμου στ' περιέχον συνέχειαν τῆς πραγματείας τοῦ Γερ. Μαζαράκη «Συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἐν Αἰγύπτῳ Ὀρθ. Ἐκκλησίας», τοῦ Κωνστ. Ν. Καλλιníkου Εἰσαγωγὴν εἰς τὸν Ἱερὸν Ψαλτήρα, τοῦ Ἀρσενίου Κακογιάννη Περί τῆς βασιλείσεως Σαβᾶ, συμβολὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας τοῦ Νικολάου Θεοδούλου κλ.

Ἀδαμαντίου Ν. Διαμαντοπούλου, Καθηγητοῦ τοῦ Ἀρσακείου Ἡ ἐν Φλωρεντία Σύνοδος καὶ ἡ λατινικὴ Οὐνία ἐν Ἀνατολῇ Ἀθῆναι 1927.—Τὰ τοῦ λίαν ἐνδιαφέροντος καὶ ἐπικαίρου τούτου θέματος ἀνεκoinώθησαν ἐν διαλέξει πρὸς τοὺς ἐταίρους τῶν Βυζαντινῶν Σπουδῶν κατὰ τὴν δημοσίαν συνεδρίαν τῆς 8 Ἀπριλ. 1927 ἐν τῇ αἴθουσῃ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας ὑπὸ τοῦ εἰδικῶς ἐγκύβαντος εἰς τὸ ζήτημα συγγραφέως. Τιμᾶται δρχ. 10.

“ΘΕΟΛΟΓΙΑ,,

ἐκδιδόμενον κατὰ τρίμηνίαν
προνοεῖα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
Ἐτος πέμπτον 1927

Τίμημα ἐτησίαις ἐγγραφῆς:
Ἐσση. δρχ. 80, Ἐξση. φρ. 60, Ἀμερ. δολλ. 4
Διεύθυνσις: Ὀδὸς Σταδίου 38, Ἀθῆναι.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ Ἡγ)λιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἐλώνης προκηρύττει ὅτι ματαιώθηκε καὶ αὐτὴς τῆς προσδιορισμένης νὰ ἐνεργηθῆ τὴν 10ην Ἰουλίου 1927 πλειοδοτικῆς δημοπρασίας διὰ τὴν πενταετῆ ἐκμίσθωσιν τῶν ἐν τῷ τῶς Δήμῳ Γερωνθρῶν καὶ κατὰ τὰς κτηματικὰς περιφέρειας τῶν χωρίων Γερακίου, Βρονταμά, Ἀλεποωφρίον καὶ Καρύτσης κειμένων κτημάτων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἐλώνης προσδιορίζεται αὕτη νὰ ἐνεργηθῆ κατὰ τοὺς ὅρους συγγραφῆς ὑποχρεώσεως ἐν Γερακίῳ ἐνώπιον τοῦ Συμ)γράφου Γερωνθρῶν τῆ 7ῃ Ἐυγούστου 1927, ἡμέρα Κυριακῆ καὶ ὥρα 10—12 π. μ.

Τὸ Ἡγ)λιον τῆς Ἱ. Μονῆς Γέροντος. Διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πέντε (5) Τράγοι καὶ δέκα πέντε (15) αἴγες ἐκ τοῦ αἰγοποιμνίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γέροντος. συμφώνως μὲ τὸς ὅρους συγγραφῆς ὑποχρεώσεων. ἧς ἀντίγραφα κατατεθῆσονται ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Νομαρχίας Εὐβοίας, τῆς Κοινότητος Λίμνης καὶ τῆς Μονῆς. Πρώτη προσφορὰ ὀρίζεται τῶν μὲν τράγων δραχμαὶ διακόσια πενήκοντα ἑκμστος, τῶν δὲ αἰγῶν δραχμαὶ ἑκατὸν πενήκοντα ἑκάστη, ὅλων δὲ ὅμοσ δραχμαὶ ἑρεῖς χιλιάδες δεξάκοσια. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθῆσεται ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Λίμνης Μιχ. Α. Δάρα, ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ καὶ ἐνός μέλους τοῦ Ἡγ)λίου ἐν Λίμνῃ καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν τὴν 21 Ἀυγούστου. ἔ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν ἀπὸ τῆς 10 π. μ. μέχρι τῆς 12. τῆς μεσημβρίας τῆς αὐτῆς ἡμέρας. Ἐν περιπτώσει δὲ ματαιώσεως αὐτῆς ἐνεκεν οἰουδῆποτε λόγου, ἢ μείζονος προσφορᾶς, μετὰ τὴν ἐνέργειαν ταύτην, θὰ ἐπαναλαμβάνεται αὕτη καθ' ἑκάστην ἐφεξῆς Κυριακῆν. ἐπὶ τῇ βάσει νέας διακηρύξεως, δημοσιευομένης ἐν Λίμνῃ πρὸ τριῶν ἡμερῶν. Ἐν Ἱερᾷ Μονῆ Γέροντος τῆ 7 Ἰουλίου 1927.

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Σωσίνου (Πογδόριανης Ἡπείρου). Διακηρύττει ὅτι Ἐκτίθεται εἰς διαγωνισμὸν πλειοδοτικῆς δημοπρασίας τὴν ἐνοικίαισιν τοῦ γεωμόρου ἐφετενῆς ἐσοδείας ἐσοδείας τῆς Ἱ. Μονῆς Σωσίνου καὶ Προφήτου Ἡλίου.

Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθῆσεται ἐν Πογδόριανῇ καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν τὴν 20ην Ἰουλίου ἔ. ἔ. ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 4ην μ. μ. Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῆ Σωσίνῃ τῆ 19 Ἰουλίου 1927.

Τὸ Ἡγ)λιον τῆς ἐν Καλαβρούτοις Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίων Θεοδώρων. Προκηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πενταετοῦς ἐνοικιάσεως τὸ μετόχιον τῆς Μονῆς Ἀμαλιάδος «Ἅγιος Νικόλαος» τῆ 24ῃ Ἰουλίου ἔ. ἔ. 10—12 ἐν Ἀμαλιάδι ἐνώπιον τοῦ Συμ)γράφου Σοφianoῦ Σοφianoπούλου. Οἱ ἐν γένει ὄροι ὑποχρεώσεων εὐρίσκονται ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Μονῆς καὶ παρὰ τῷ ἀνωτέρῳ Συμ)γράφῳ Σοφianoπούλῳ ἐνθα οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γινώσιν. Ἐν Ἱ. Μανῆ Ἀγίων Θεοδώρων τῆ 24 6 1927.

Τὸ Ἡγ)λιον τῆς ἐν Στεφανίῳ Ἱ. Μονῆς ὁ (Ἅγιος Δημήτριος) ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν γεννησομένην ἐν Χιλιμοδίῳ καὶ ἐνώπιον τοῦ Συμ)γράφου Χιλιμοδίου Δ. Μπαχλαῖ. ἂ τὴν 7 Ἀυγούστου τρ. ἔτους καὶ ὥραν 10—12 π. μ. τὴν ἐκποίησιν τοῦ ἐν τῇ θέσει Λακκοῦλες ἢ Διάσελο τῆς περιφέρειας Στεφανίου ἀγροῦ συμφώνως πρὸς ὅρους, ὧν δύνανται νὰ λάβωσι γινώσιν οἱ ἐνδια-

φερόμενοι προσερχόμενοι εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Μονῆς. Ὡς πρώτη προσφορὰ ὀρίζεται ποσὸν δραχμῶν (2.000) δύο χιλιάδων. Ἐν Ἱερᾷ Μονῆ Στεφανίου τῆ 13 Ἰουλίου 1927.

Τὸ Ἡγ)λιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πιθαρίου διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἢ ἐκποίησης τῆς ἐφετενῆς ἐσοδείας ἡρτημένου βαλανιδοκάρπου τῶν κτημάτων τῆς Μονῆς. Οἱ βουλόμενοι νὰ πλειοδοτήσωσι δύνανται νὰ λάβωσιν γινώσιν τῶν ὄρων τῆς διακηρύξεως καταθεθειμένης ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Μονῆς. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθῆσεται ἐν τῇ παραλία Ἐρεσσῶ καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ δημοπρασιῶν τὴν ἕκτην (6) τοῦ μηνὸς αὐγούστου ἔ. ἔ. ἡμέραν σάββατον καὶ ὥραν 10—12 μεσημβρίας ἐπὶ παρουσία τοῦ συμβολαιογράφου Ἐρεσσῶ καὶ τοῦ Ἡγ)λίου Ἐν Μονῆ Πιθαρίου τῆ 11 Ἰουλίου 1927.

Τὸ Ἡγ)λιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Καρακαλά Προκηρύττει ὅτι τὴν 7ην Ἀυγούστου 1927 Κυριακῆν ἀπὸ τῆς 10 π. μ. ὥρας ἕως τῆς 12 τῆς μεσημβρίας ἐνεργηθῆσεται ἐν Ναυπλίῳ εἰς τὸν συνήθει τόπον δημοπρασιῶν ἐνώπιον ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς ταύτης καὶ τοῦ Συμ)γράφου κ. Ἰωάννου Τσολακοπούλου πλειοδοτικὴ δημοπρασία πρὸς πενταετῆ μίσθωσιν τοῦ ἐν Κοῦτοι ἀγροῦ αὐτῆς ἐκ στρεμμάτων περίπου εἴκοσιν. Πρώτη προσφορὰ ὀρίζεται ποσὸν δρ. 2 300 ἐτησίως. Ἐν Ἱ. Μονῆ Καρακαλά τῆ 13 Ἰουλίου 1927.

Τὸ Ἡγ)λιον τῆς Ἱ. Μονῆς Γαλατάκη. Διακηρύττει ὅτι. Συνεπεία τῆς ὑπ' ἀριθ. 3331)2873 Ε. Ἐξ ἐγκριτικῆς διαταγῆς τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν δεκαετοῦς ἐνοικιάσεως τὰ ἐν Ἀγίῳ Γεωργίῳ τῆς περιφέρειας τῆς Μονῆς Γαλατάκη κείμενα κτήματα αὐτῆς συμφώνως μετὰ τοὺς ὅρους συγγραφῆς ὑποχρεώσεων, ἧς ἀντίγραφα κατατεθῆσονται εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Νομαρχίας Εὐβοίας, τῆς Κοινότητος Λίμνης καὶ τῆς Μονῆς. Πρώτη προσφορὰ δι' ἐνοικίαισιν ἐκτὸς τοῦ εἰς εἶδος ὀρίζεται καὶ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν τριῶν χιλιάδων πεντακοσίων (3500) ἐτησίως. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθῆσεται ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Λίμνης Μιχαὴλ Δάρα ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ καὶ ἐνός μέλους τοῦ Ἡγ)λιου ἐν Λίμνῃ καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν τὴν 7ην Ἀυγούστου Ε. Ε., ἡμέραν Κυριακὴν ἀπὸ τῆς 10ης Π. Μ. ὥρας μέχρι τῆς 12ης τῆς Μεσημβρίας τῆς αὐτῆς ἡμέρας. Ἐν περιπτώσει δὲ ματαιώσεως αὐτῆς ἐνεκεν οἰουδῆποτε λόγου ἢ μείζονος προσφορᾶς μετὰ τὴν ἐνέργειαν ταύτης θὰ ἐπαναλαμβάνηται αὕτη καθ' ἑκάστην ἐφεξῆς Κυριακῆν ἐπὶ τῇ βάσει νέας διακηρύξεως τοιχοκολλουμένης ἐν Λίμνῃ πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἄχρις ἐπιτεύξεως ἀποτελέσματος Ἐν Ἱ. Μονῆ Γαλατάκη τῆ Ἰουλίου 1927.

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,
ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἐποπτεύουσα Ἐπιτροπὴ
ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ, ΦΑΚΙΔΟΣ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ
Διευθυντῆς
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
Καθ. Πανεπιστημίου
Τίμημα ἐτησίως ἐγγραφῆς
Ἐσωτ. Δρχ. 50. Ἐξωτ. Φρ. 50. Ἀμερικῆς Δολ. Α
Γραφεῖα «Ἐκκλησίας»:
Μέγαρον Ἀρχιεπισκοπῆς ὁδ. Φιλοθέης 21

Τύποις «Φοῖνικος» ὁδὸς Σταδίου 38 Ἀθῆναι